NUMER 245.

DZIENNIK POWSZECHNY

$\frac{18}{30}$ Października 1862 r.

BIURO REDAKCJI: Krakowskie-Przedmieście Nr. 415.

Artykuły nadsyłane do zamieszczenia w Dzienniku, nie zwracają się.

Pismo Urzędowe, Polityczne i Naukowe.

PRENUMERATA: w Biurze Redakcji Nr. 415.

Oraz na wszystkich Stacjach Pocztowych w Cesarstwie i Królestwie.

Prenumerata w Warszawie: Rocznie Rs. 8.—Półrocznie Rs. 4.—Kwartalnie Rs. 2. Miesięcznie kop. 67.—Nr. pojedynczy kop. 5.

Czwartek, 30 Października 1862.

Prenumerata na Prowincyi: Rocznie Rs. 9 k. 20.—Półrocznie 4 k. 60.—Kwartalnie 2 k. 30. Za przesyłkę w kopertach Kwartalnie Rs. 1.

SPIS RZECZY.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna Helena Pawłówna, raczyła przybyć z zagranicy do Warszawy.

ROZKAZ

do Zarządu Cywilnego Królestwa Polskiego.

W Warszawie d. 16 (28) Października 1862 r.

I. Przez Postanowienie Namiestnika Jego Cesarsko-Królewskiej Mości w Królestwie Polskiem.

W czasowej Kancelarji Przybocznej Namiestnika w Królestwie Polskiem.—Mianowani:—Rzeczywisty Radca Stanu *Czestilin*, Vice Dyrektorem; spadli z etatu b. Kancelarji Namiestnika: Naczelnicy Wydziału *Czerkasow* i *Komarnicki*, Starszymi Referentami; Starszy Pomocnik Naczelnika Wydziału *Szaniawski*, Młodszym Referentem; i Młodszy Pomocnik *Leontiew*, p. o. Młodszego Referenta; b. Dziennikarz *Połubiński*, i Młodszy Pomocnik Naczelnika Wydziału *Kryński*, Pomocnikami Referentów; Podsekretarze *Krukowski* i Tytus *Samojłowicz*, Urzędnikami Kancelarji; Kontroler Teodor *Samojłowicz*, Kasjerem; byli Urzędnicy do szczególnych poruczeń przy b. Namiestniku, Szambelan Dworu Jego Cesarsko-Królewskiej Mości Hrabia *Tyszkiewicz*, Kamerjunker *Pęcherzewski* i Pułkownik *Martynow*, Urzędnikami do szczególnych poruczeń przy Namiestniku w Królestwie Polskiem.

II. Przez Postanowienia Rady Administracyjnej.

W Wydziale Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych.—Mianowani: — Właściciel dobr Swietlikowej-Woli Antoni *Wojciechowski*, Prezydującym w Delegacji Czynszowej Powiatu Radomskiego; właściciel dóbr Kotuszowa Walenty *Szymański*, Prezydującym w Delegacji Czynszowej Powiatu Opoczyńskiego; właściciel dóbr Bokrzyc Władysław *Jasiński*, Prezydującym w Delegacji Czynszowej Powiatu Opatowskiego; współwłaściciel dóbr Tursko Wielkie Piotr *Glezmer*, Prezydującym w Delegacji Czynszowej Powiatu Sandomierskiego; właściciel dóbr Morawicy Edward *Oraczewski*, Prezydującym w Delegacji Czynszowej Powiatu Kieleckiego; właściciel dóbr Niziny Ludwik *Walchnowski*, Prezydującym w Delegacji Czynszowej Powiatu Stopnickiego; właściciel dóbr Witowice Rafał *Radziejowski*, Prezydującym w Delegacji czynszowej Powiatu Miechowskiego; i właściciel dóbr Zagórze Jacek *Siemiński*, Prezydującym w Delegacji Czynszowej Powiatu Olkuskiego.

Otrzymuje przedłużenie urlopu za granicę: — Członek Rady Ogólnej Budowniczej Adolf *Loewe*, jeszcze do dnia 12 (24) Października r. b.

W Wydziale Komisji Rządowej Sprawiedliwości.—Otrzymuje urlop za granicę:—Sędzia Pokoju Okręgu Jędrzejowskiego Aleksander *Laskowski*, na rok jeden.

III. Przez rozporządzenia Komisij Rządowych i Władz Oddzielnych.

W Wydziale Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu.—Mianowani: — Młodszy Rachmistrz Sekcji Skarbowej w Rządzie Gubernjalnym Lubelskim Józef *Gutman*, Staszym Rachmistrzem tejże Sekcji; Wójt Gminy rządowej Męka, w Gubernji Warszawskiej, Leonard *Zdziennicki*, Kontrolerem Kasy Powiatu Sieradzkiego.

Uwolnieni od służby: — Na własne żądanie: Komisarz Ekonomiczny w Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu Kazimierz *Sadkowski*, z mundurem do urzędu przywiązanym; Starszy Rachmistrz Sekcji Skarbowej w Rządzie Gubernjalnym Lubelskim Aleksander *Pomianowski*.

Wielki Książę Namiestnik Jego Cesarskiej Mości w Królestwie Polskiem.

(podpisano) KONSTANTY.

Postanowieniem Rady Administracyjnej z dnia 18 (30) Września r. b., nakazanem zostało zaprowadzenie Rad Miejskich w następujących miastach:

— w gubernji Warszawskiej: w Łęczycy, Sieradzu, Zduńskiej-Woli i Koninie;

— w gubernji Augustowskiej: w Augustowie, Sejnach i Marjampolu;

— w gubernji Lubelskiej: w Międzyrzecu i Biały;

— w gubernji Radomskiej: w Olkuszu i Stopnicy;

— w gubernji Płockiej: w Przasnyszu.

Oprócz miast: Marjampola, Biały i Stopnicy, gdzie dla braku na teraz dostatecznej liczby wybieralnych, którzyby posiadali kwalifikacje, prawem wyborczem przepisane, ustanowienie Rad Miejskich, do dalszego jeszcze czasu odłożonem być musi; — wybory Członków we wszystkich innych wymienionych tu miastach, odbywać się będą w d. 15 (27) Listopada r. b.

Listy wyborcze od d. 25 Października (6 Listopada) r. b. wystawione zostaną w miejscowych Magistratach na widok publiczny. Każdy może je przeglądać i sprawdzać, a w ciągu dni 10 to jest po dzień 4 (16) Listopada, nim listy ostatecznie przez Magistrat zamknięte będą, może w myśl Instrukcji w przedmiocie tym wydanej, żądać sprostowania onych, bądź pod względem opuszczenia, bądź też niewłaściwego zamieszczenia na listach.

Z dniem 4 (16) Listopada listy przestaną być jawnemi, a strony o zapadłych decyzjach na wniesione reklamacje otrzymają zawiadomienie. Od decyzij tych mogą one zanosić rekursa w ciągu następnych dni 10.

Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych, podając o tem do wiadomości mieszkańców właściwych miast, zwraca uwagę ich na termina tu wskazane, i wzywa, aby praw swych, z mocy ustawy wyborczej im służących, dopilnowali.

Nadmienia przytem: że wszelkie korespondencje, podania i reklamacje w interesie sprostowania list wyborczych czynione, wolne są od stempla, i że wszelkie władze Administracyjne, żądania reklamujących spiesznie załatwiać są obowiązane.

Zarząd Poczt w Królestwie Polskiem. — Podaje do wiadomości, że we wsi Brzeźnica Książęca, położonej w Powiecie i Gubernji Lubelskiej, od dnia 20 Października (1 Listopada) r. b. otworzoną zostanie Ekspedycja i poczthalterja z odwozem poczt wózkowych po trzy razy na tydzień w jedną stronę do Lubartowa w odległości wiorst $15\frac{3}{4}$ i napowrót, a w drugą do Parczewa w odległości wiorst $16\frac{1}{4}$, oraz napowrót.

Przy pocztach tych zabierać się mogą podróżujący za opłatą po $2\frac{1}{2}$ kop. sr. od osoby na wiorstę i za rzeczy po $\frac{1}{2}$ kop. od funta za całą odległość od jednej stacji do drugiej.

W Ekspedycji powyższej oddawać można na pocztę, jak również odbierać z niej, wszelką korespondencję zwyczajną oraz pieniądze i posyłki, tudzież prenumerować gazety i pisma perjodyczne.—Z upoważnienia Dyrektora Poczt, Radca Zarządu *Matejf.* Naczelnik Oddziału *A. Bobiński.*

Zarząd Instytutu Muzycznego Warszawskiego, powołując się na prawidła o egzaminach dla Nauczycieli i Nauczycielek ubiegających się o świadectwa kwalifikacyjne na Nauczycieli Muzyki w Królestwie, w dniu 12-tym Lipca r. b. przez pisma publiczne ogłoszone, — zawiadamia interesowane osoby, iż egzamin takowy kandydatów i kandydatek odbędzie się w dniu 5-tym Listopada r. b., to jest w pierwszą środę miesiąca o godzinie 5-tej po południu w sali posiedzeń zarządu, w gmachu Instytutu Muzycznego.

NB. Kandydat lub kandydatka winni najmniej w dniu poprzedzającym egzamina, zawiadomić piśmiennie zarząd Instytutu, na jakim instrumencie mają zamiar składać egzamin, a to celem przybrania do egzaminowania specjalnego nauczyciela.

Ten sam warunek odnosi się do kandydatów na nauczycieli śpiewu.

Szczegółowe objaśnienia co do egzaminów, można powziąć w kancelarji Instytutu Muzycznego codziennie do godziny 12-stej z rana.

W orszaku Jej Cesarskiej Wysokości Wielkiej Księżny Heleny Pawłównej przybyli z zagranicy do Warszawy: Księżniczka Lwów Katarzyna Frejlina; Runtzler sekretarz; Baron Rozen konjuszy; Arnet doktór.

Z Petersburga, 25 *Października.*

Przez Najwyższy dyplom Cesarski z dnia 29 Września (v. s.). Najmiłościwiej mianowany został kawalerem orderu Sw. Stanisława 1-ej klasy, nowogrodzki gubernator cywilny, rzeczywisty radca stanu *Skariatyn.*

Przez Najwyższy rozkaz do zarządu dróg komunikacji i budowli publicznych z 11 października (v. s.), głównozarządzający drogami komunikacji i budowlami publicznemi, jenerał-adjutant *Czewkin*, zgodnie z prośbą, Najmiłościwiej uwolniony został z powodu nadwerężonego zdrowia, od obowiązków głównozarządzającego, z pozostawieniem przy dotychczasowej godności i innych włożonych na niego obowiązkach; członek rady głównego zarządu dróg komunikacji i budowli publicznych, jenerał-lejtnant od inżynierji *Mielnikow*, mianowany został pełniącym obowiązki głównozarządzającego drogami komunikacji i budowlami publicznemi.

Zasadnicza ustawa Reorganizacji wydziału sądowego w Rosji.

Część druga.

POSTĘPOWANIE KARNE.

IV. Postępowanie sądowe w zwykłych sądach.

(*Dalszy ciąg*).

4. *O postępowaniu w sprawach decydowanych ze spółudziałem asesorów przysięgłych.*

78. Sprawy o przestępstwa i przekroczenia, pociągające za sobą kary połączone z pozbawieniem wszystkich praw stanu, a także wszystkich lub niektórych szczególnych praw i przywilejów, władze sądowe roztrząsają nieinaczej, jak ze spółudziałem asesorów przysięgłych.

79. Asesorowie przysięgli mogą być powoływani cztery razy do roku, a w przypadkach nadzwyczajnych częściej, na przeciąg czasu niezbędny dla stanowienia o sprawach przygotowanych do decyzji.

80. Na czas otwarcia każdego posiedzenia do decydowania spraw ulegających roztrząsaniu sądu ze spółudziałem asesorów przysięgłych, powinno być obecnych, w mieście lub miejscowości wyznaczonej do odbywania posiedzenia sądu, najmniej 30 asesorów.

81. Przed roztrząśnięciem każdej sprawy, ułożone dla posiedzenia listy asesorów mają być okazywane prokuratorowi i oskarżonemu.

82. Asesorowie przysięgli mogą być wyłączani tak przez prokuratora jak i przez oskarżonego, bez wskazania powodów takowego wyłączenia.

83. Prokurator może wyłączyć sześciu najwyżej asesorów.

84. Oskarżonemu, lub jeżeli jest kilku oskarżonych, wszystkim im razem, dozwala się wyłączyć tylu asesorów, ażeby z ogólnej liczby 30 pozostało najmniej 18.

85. Z liczby niewyłączonych, wyznacza się, za pomocą losowania, dla decydowania sprawy, 12 asesorów, którzy wybierają z pomiędzy siebie starszego.

86. Wyznaczeni losem asesorowie, składają w samym sądzie przysięgę na zgodne z słusznością i uważne spełnienie swych obowiązków; przyczem osoba duchowna, która przyjmuje przysięgę, objaśnia im ważność ich obowiązków.

87. Po ukończeniu rozpraw w sądzie i po wyłożeniu treści sprawy, prezes sądu objaśnia asesorom przysięgłym przepisy o sile dowodów przytaczanych za lub przeciw oskarżonemu, oraz prawa dotyczące oznaczenia własności roztrząsanego przestępstwa, przyczem przypomina przysięgłym, że przy stanowieniu decyzji, powinni strzedz się wszelkiego uniesienia w potępianiu lub usprawiedliwianiu oskarżonego.

88. Następnie prezes sądu doręcza starszemu asesorowi przysięgłemu pytania na piśmie: 1) o rzeczywistości wypadku który dał powód do oskarżenia, i 2) o winie lub niewinności oskarżonego co do przedmiotów skargi. Pytania te przed oddaniem ich przysięgłym, mają być odczytane publicznie.

89. Asesorowie przysięgli rozstrzygają dane im przez starszego pytania większością głosów. W razie równości głosów, oddaje się pierwszenstwo temu zdaniu, które usprawiedliwia oskarżonego.

90. Asesorowie przysięgli mogą do odpowiedzi swych na pytania dołączyć, że oskarżony, z powodu okoliczności sprawy, zasługuje na względy.

91. Po zebraniu głosów, starszy asesor zwraca prezesowi sądu pytania z odpowiedziami przysięgłych.

92. Przysięgli wyrzekają decyzję, a prezes ogłasza ją na temże posiedzeniu sądu.

93. Jeżeli decyzja przysięgłych uznaje oskarżonego za zasługującego na względy, w takim razie sąd powinien zmniejszyć należącą się mu podług prawa karę o jeden stopień, a jeżeli przekona się w toku sprawy o szczególnych okolicznościach zmniejszających winę, o dwa stopnie. W wypadkach wielkiej wagi, sąd może wstawić się o ułaskawienie przestępcy.

94. Jeżeli sąd uzna jednozgodnie, że decyzja przysięgłych potępiła niewinnego, w takim razie stanowi o oddaniu sprawy do roztrząśnięcia innemu składowi asesorów przysięgłych, których decyzja ma być w każdym razie uważana za stanowczą.

5) *O trybie zakładania apelacij od decyzij i roztrząsania spraw w wyższych instancjach.*

95. Od wszelkich wyroków wydanych przez sąd w pierwszej instancji sądowej bez społudziału asesorów przysięgłych, dozwala się oskarżonym i osobom poszkodowanym na skutek przestępstwa apelować, tudzież prokuratorowi zakładać protestacje.

96. Wyroki wydane przez sąd w drugiej instancji mają być uważane za stanowcze.

97. Decyzja asesorów przysięgłych co do winy lub niewinności oskarżonego, może być unieważnioną jedynie w wypadku wskazanym w art. 94-m. Wyrok wydany przez sąd ze spółudziałem asesorów przysięgłych, ma być uważany jako stanowczy.

98. Prokuratorowie mogą zanosić protestacje tylko przeciw wyrokom, niezgodnym z ich wnioskami, i tylko w sprawach, w których dochodzenie przestępstwa, prowadzone jest niezależnie od skargi osób prywatnych.

99. Apelacje od wyroku tak obwinionych jak i innych osób mających udział w sprawie, mogą być zakładane ustnie lub na piśmie, osobiście lub przez obrońców.

100. Protestacje i apelacje powinny być podawane do sądu który wydał wyrok, nie dalej jak jak w ciągu dwóch tygodni.

101. Przy roztrząsaniu sprawy w skutek apelacji lub protestacji, świadkowie i biegli wzywają się do sądu dla powtórnych badań, tylko w razie kiedy sąd, lub prokurator który założył protestację, uznają to za potrzebne, lub kiedy o to będą prosić obwinieni albo mający udział w sprawie, a sąd nie napotka szczególnych trudności w zadosyćuczynieniu ich prośbie.

102. Niezależnie od apelacij mogą być podawane skargi tylko co do powolnego prowadzenia sprawy i czynności wymagających bezzwłocznego sprostowania: jako to we względzie nieregularnie przedsięwziętych środków w celu przeszkodzenia osobie podejrzanej uniknięcia śledztwa i sądu, nieregularnego oznaczenia juryzdykcji, niezabezpieczenia poszukiwań o stracone korzyści i odmowy przyjęcia apelacji.

103. Senat rządzący w charakterze najwyższego sądu kasacyjnego, roztrząsa stanowcze wyroki kryminalne: na skutek próśb osądzonych i osób poszkodowanych z powodu przestępstwa, albo w skutek protestacij i przedstawień urzędników, którym powierzony jest nadzór prokuratorski.

104. Powodami do zniesienia (kasacji) wyroku mogą być tylko:

1) naruszenie zasadniczych form i formalności postępowania sądowego;

2) jawne naruszenie prawdziwego znaczenia prawa i mylne jego tłomaczenie, przy oznaczeniu przestępstwa i rodzaju kary, i

3) nowo odkryte okoliczności, wykazujące niewinność osądzonego, lub fałszywość dowodów, na zasadzie których wyrok został wydany.

105. Skargi o to, że sąd nie złagodził kary, przyjmują się w takim razie, jeżeli przy rozstrzygnięciu sprawy, przysięgli uznali, że obwiniony zasługuje na względy.

106. Prośby, protestacje i przedstawienia o zniesienie (kasację) wyroku z powodu naruszenia praw (art. 104 p. 1 i 2) podają się do sądu który wydał wyrok w ciągu dwóch tygodni.

107. Prośby i przedstawienia o przejrzenia wyroków z powodu nowo odkrytych okoliczności (art. 104 p. 3) przyjmują się w każdym czasie, nie zważając na żadne przedawnienie, ani na śmierć skazanego.

108. Rządzący senat w charakterze najwyższego sądu kasacyjnego wydaje decyzję, po przedstawieniu sprawy przez jednego z senatorów i wysłuchaniu wniosków naczelnego prokuratora.

109. Następstwem zniesienia wyroku przez kasacyjne departamenty rządzącego senatu, ma być zwrócenie sprawy w celu wydania nowego wyroku, ale już nie do tego sądu, którego wyrok został uznany za nieważny, a do innego, równej z nim instancji, który obowiązany jest, w *tłomaczeniu prawdziwego ducha prawa*, zastosować się do zdania kasacyjnych departamentów. Skargi na wydane *na tej zasadzie* wyroki przez inny sąd, w żadnym razie nie przyjmują się.

110. Decyzje kasacyjnych departamentów rządzącego senatu, podają się do wiadomości publicznej, aby służyły za wskazówki jednostajnego tłomaczenia i stosowania prawa.

111. Ani przy rewizji wyroku przedstanowczego, ani przy roztrząsaniu w drodze kasacyjnej wyroku stanowczego, kara wyznaczona na skazanego nie może być podwyższona, jeżeli nie było w tym względzie protestacji ze strony prokuratora.

112. Stanowcze wyroki przed wprowadzeniem ich w wykonanie, mają być przedstawiane przez ministra sprawiedliwości na uznanie Najjaśniejszego Pana:

1) Kiedy szlachta, urzędnicy, członkowie duchowieństwa wszelkich stopni w hierarchji kościelnej, są skazani na kary połączone z pozbawieniem wszelkich praw stanu lub szczególnych praw i prerogatyw; 2) kiedy ktokolwiek z oskarżonych skazany został na pozbawienie orderu lub innego znaku honorowego nadanego przez Najjaśniejszego Pana, lub takiego na noszenie którego Najjaśniejszy Pan udzielił pozwolenie, i 3) kiedy władza sądowa wnosi o złagodzenie kary na obwinionego w mierze przechodzącej jej atrybucje, lub o ułaskawienie przestępcy. (*d. c. n.*)

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Rada Administracyjna Królestwa mając sobie przez Komisję Rządową Sprawiedliwości przedstawiony projekt postanowienia zaprowadzającego Delegacje czynszowe zastępcze, w razach gdyby Delegacje czynszowe zwyczajne do skutku nie przyszły, upoważniła też Komisję do wniesienia rzeczonego projektu pod rozbiór i opinję Rady Stanu Królestwa. Projekt ten poniżej zamieszczamy.

Projekt postanowienia zaprowadzającego Delegacje czynszowe zastępcze.

Zważywszy, że w niektórych powiatach, Rady Powiatowe, a następnie Delegacje czynszowe, skutkiem nieprawnego działania wyborców lub wybranych, mogą nie utworzyć się, alboliteż dla przekroczenia nadanych im atrybucij, uledz rozwiązaniu;

Zważywszy, że w każdym z takich wypadków, przemiana stosunków rolniczych na odwłokę narażoną być nie może, a ztąd, że wypada obmyśleć stosowne środki, aby pomoc z urzędu prawem z dnia 24 Maja (5 Czerwca) 1862 r. zapewniona, żądającym jej bezzwłocznie była udzieloną;

W rozwinięciu Tytułu V Prawa o oczynszowaniu z urzędu, oraz z mocy art. 2 Najwyższego Ukazu z dnia 24 Maja (5 Czerwca) 1862 r., na przedstawienie Komisji Rządowej Sprawiedliwości, i po wysłuchaniu zdania Rady Stanu Królestwa, postanowiła i stanowi:

Art. 1. W każdym powiecie, w którymby Rady Powiatowe, a następnie Delegacje czynszowe, skutkiem nieprawnego działania wyborców lub wybranych, nie utworzyły się, lub przy któremkolwiek zebraniu, w skutek przekroczenia atrybucij, przez Rząd rozwiązane zostały, Delegację czynszową w miejsce składu oznaczonego, w art. 61 prawa o oczynszowaniu z urzędu, stanowić będą:

1) Prezydujący Urzędnik przez Rząd wyznaczony.

2) Członek Ekonomiczno-Administracyjny.

3) Asesor Ekonomiczny.

4) Naczelnik Powiatu.

5) Podsędek.

6) Kontroler Skarbowy w powiecie.

7) Dwaj właściciele rolni, posiadacze lub dzierżawcy powołani z listy wyborców do Rady Powiatowej, z wyłączeniem wszakże tych, którzy należeli do rozwiązanej Rady Powiatowej.

Art. 2. Na prezydującego, Rada Administracyjna, na przedstawienie Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych, wyznaczy jednego z urzędników.

Gdyby na Prezydującego wyznaczony był jeden z Członków do Składu Delegacji czynszowej, w art. 1 pod liczbami 2, 3, 4, 5 i 6 powołanych, w takim razie, Komisja Rządowa Spraw Wewnętrznych, jednocześnie w miejsce ubyłego członka, innego urzędnika wyznaczy.

Nominacje na członków w artykule powyższym pod pozycjami 3, 4, 5 i 6 wymienionych, udzieli właściwy Rząd Gubernjalny, a na członków z obywateli ziemskich, Naczelnik Powiatu.

Art. 3. Członkowie Delegacji z listy wyborców powołani w myśl art. 62 prawa o oczynszowaniu z urzędu, przed przystąpieniem do czynności wykonają przysięgę przed Prezydującym w Delegacji, w sposób i w rotę tymże artykułem przepisaną.

Art. 4. Komisję Czynszową w miejsce kompletu art. 67 wzmiankowanego prawa oznaczonego, składać będą:

1) Członek Ekonomiczno-Administracyjny, jako Prezydujący.

2) Jeden z urzędników Biura Powiatu, przez Naczelnika Powiatu wyznaczony.

3) Jeden z obywateli ziemskich, do składu Delegacji czynszowej powołany, jaki przez tęż Delegację wyznaczony zostanie.

Ten ostatni członek, odpowiednio do art. 75, nie będzie już wchodził do składu Delegacji czynszowej, wrazie, gdy dzieło Komisji czynszowej do której należał, będzie przedmiotem rozpoznania Delegacji.

Art. 5. Oprócz djet zapewnionych w art. 70 prawa o oczynszowaniu z urzędu, dla Członka Ekonomiczno-Administracyjnego, jego zastępcy i techników, będzie pobierać takowe djety odpowiednio do przepisów Ukazu z d. 20 Czerwca (2 Lipca) 1850 r. Urzędnik Biura Powiatu do Komisji Czynszowej należący. Członek tejże Komisji, z listy wyborców powołany, ma również prawo żądać wynagrodzenia za czas strawiony na gruncie przy czynności. Wysokość tego wynagrodzenia, która rs. 3 dziennie przenosić nie może, w myśl art. 106, Delegacja czynszowa ostatecznie oznaczy.

Djety i koszta powyższe, obok zapewnionych w art. 70, ponosić będzie właściciel majątku. Asygnowanie ich i ściąganie od kogo należy, odbywać się będzie w sposób w art. 84 oznaczony.

Art. 6. Tak ustanowione Delegacje i Komisje Czynszowe dopełniać będą oznaczenie czynszów, oddzielenie gruntów włościańskich od folwarcznych, podział osad, rozdział wspólności i zniesienie służebności, zgoła wszelkie czynności przewidziane w prawie o oczynszowaniu z urzędu, ze ścisłem zastosowaniem przepisów tegoż prawa.

Podług tychże przepisów rozpoznawane będą przez Delegacje Powiatowe, odwołania się od decyzij Komisij Czynszowych. Decyzjom ostatecznym Delegacji dodawaną będzie klauzula egzekucyjna, oraz zanoszone być mogą na te Decyzje skargi rekursowe do Rady Stanu Królestwa.

Przepisy zawarte w Tytule V Prawa o oczynszowaniu z urzędu, o ile niniejszem postanowieniem zmienione nie zostały, zachowują się w swej mocy.

Art. 7. Delegacja Czynszowa zastępcza, niniejszem postanowieniem przewidziana, przez Gubernatora Cywilnego właściwego rozwiązaną zostanie, po zwołaniu przez Rząd skutkiem dopełnienia nowych wyborów Rady Powiatowej i po ustanowieniu przez tęż Radę, Delegacji czynszowej zwyczajnej, której przekazane będą do dalszego działania czynności, poprzednio przez Delegację zastępczą rozpoczęte i stanowczo nie załatwione.

Wykonanie prawa o Radach powiatowych.

(*Ciąg dalszy, obacz Nr.* 243).

Rada Powiatowa Lubelska zauważała, że w powiecie znajduje się wiele kościołów zaniedbanych i wymagających reparacij; że Dozory kościelne nie wszystkie odpowiadają swemu powołaniu. W skutek tego wyznaczyła z grona swego delegacje do zbadania i opisania stanu kościołów, zabudowań kościelnych i cmentarzy w powiecie; do przekonania się o stanie i obrocie funduszów z pokładnego, i do przedstawienia, za zniesieniem się

z dozorami kościelnemi środków, najspieszniejszego i najkorzystniejszego dopełnienia reperacij, jakie potrzebnemi się okażą, zwracając przytem uwagę na to, iż dotychczasowe powolne działanie techników i rozwlekła korespondencja z Władzami utrudnia dopełnienie potrzebnych reperacij w stosownej porze i sprawia ten skutek, że zatwierdzone po upływie długiego czasu anszlagi, okazują się później nieodpowiedniemi. Nakoniec Rada postanowiła upraszać właściwe Władze: aby remanenta z pokładnego do Banku składane, oraz fundusze z $^1/_4$ części obowiązkowej po zmarłych beneficjantach, w powiecie uzbierane, oddane były do dyspozycji Rady, celem obracania ich na potrzeby cmentarzy i kościołów powiatu, a przedewszystkiem tych cmentarzy i kościołów, do których rzeczone fundusze właściwie się odnoszą.

Przystępując do obmyślenia środków utrzymania w dobrym stanie kościołów, cerkwi i cmentarzy grzebalnych, i chcąc w tym tak ważnym przedmiocie dokładnie być objaśnioną, *Rada powiatu Hrubieszowskiego* uznała za konieczne poruczyć jednemu z członków swoich: przedstawienie na przyszłem posiedzeniu sprawozdania, obejmującego ścisłe data i opisy, tyczące się stanu kościołów, cerkwij, cmentarzy, plebanij i zabudowań plebańskich, w każdéj parafji obu obrządków powiatu, oraz zebranie wiadomości o bractwach i domach ochrony dla starców i kalek, zbadanie nakoniec stanu funduszów parafjalnych.

Następnie rozpoznając wykazy bieżących reperacij, zauważyła Rada, że dotychczasowe formy i przepisy urzędowe, nadzwyczaj opóźniają roboty dotyczące reperacij kościołów i innych zabudowań kościelnych i że takowym opóźnieniom skutecznie zapobiedz potrafi rozszerzenie atrybucij Władz niższych.

Rada powiatu Zamojskiego, na teraźniejszem swem zebraniu, przedmiotu kościołów, cmentarzy i zabudowań plebańskich niedotknęła.

MIASTA i ICH MELJORACJE.

Z obrad i uchwał Rad Powiatowych płynie przekonanie, że wszystkie zamierzyły wzrost miast wszelkiemi możliwemi popierać środkami. Czynić ułatwienia pod względem handlu; wpływać na przekształcenie odrażającej częstokroć powierzchowności mniejszych miasteczek; przedsiębrać środki do możliwych udogodnień, czuwać nad urządzeniem miasteczek pod względem sanitarnym; zapewnić im dogodności gospodarskie— oto są cele, do których w administrowaniu miasteczek skierowała się życzliwość obywatelska członków Rady.

Rada powiatowa Radzyńska rozpoznawszy potrzebę wystawienia budowli gospodarskich i parkanu przy magistracie m. Ostrowia, uchwaliła wykonanie robót sposobem entrepryzy. Sporządzony w r. 1858 kosztorys na reperację 10 mostów w obrębie gruntów tegoż miasta istniejących, poddała Rada nowemu przejrzeniu przez Inżeniera Powiatu w celu zastosowania do obecnych potrzeb, zastrzegłszy pośpiech, szczególnie co do mostów na r. Tyśmienicy, z których kasa miejska opłaty pobiera. Mają być także w Ostrowiu wykopane 2 studnie, do których pompy dostarczą warsztaty żeglugi parowej.

W mieście Kocku uchwaliła Rada reperację 4-ch studzien z kołowrotami krytemi, na sumę rs. 828 kop. 72. Dziedzic dostarczyć ma materjał w drzewie, a mieszkańcy zobowiązali się przyjść z pomocą kasie miejskiej ofiarą składki rs. 150. Podobneż reperacje studzien zarządzone zostaną we Włodawie.

W miasteczku Parczewie, przyjęła Rada projekt zaprowadzenia dwóch pomp żelaznych przy studniach, oraz urządzenia rezerwoaru zapasowego na rzece Konotopie. Ulice mają być kolejno zabrukowywane.

Podźwignienie miasteczka Horodyszcze, uznała Rada za niepodobne. Rozpoznając potrzebę reparacji Magistratu w tem mieście, i mając na względzie, że miasteczko to nie posiada żadnych stałych dochodów,—że nie ma również targów i jarmarków, któreby w niem ruch handlowy ożywić mogły; że zamierzona restauracja pochłonęłaby cały remanent kasy miejskiej w Banku lokowany, a sumę rs. 1050 wynoszący; że miasteczko nie ma przywileju erekcyjnego, a mieszkańcy są włościanami płacącymi okup za zniesioną pańszczyznę, — wystąpiła Rada powiatowa z wnioskiem, który i dziedzic podzielił: aby miasteczko Horodyszcze na osadę wiejską zamienić;— dom, gdzie się mieści Magistrat, obrócić na szkółkę elementarną, a procent od funduszu miejskiego w Banku złożonego, użyć na uposażenie nauczyciela.

Dla czuwania nad wykonaniem uchwalonych po miasteczkach robót, wyznaczyła Rada z grona swego delegatów; chcąc zaś mieć dokładne wyobrażenie, jakie mogą być potrzeby wszystkich w ogóle miast, objawiła życzenie, aby delegowani po porozumieniu się z mieszkańcami i Magistratami, wygotowali stosowny; obraz statystyczny cyframi poparty; przysposobili projekta melioracyjne i takowe na przyszłe zebranie Rady przedstawili.

Przy rozpoznaniu etatów miejskich, *Rada powiatu Łukowskiego*, zauważyła, że w ogóle płace urzędników są niedostateczne. Bliższe zbadanie funduszów miejskich, dozwoli być może Radzie polepszenia ich uposażeń. Tymczasowo zaproponowała podwyżkę płac w miastach: Stoczku, Osieku, Stężycy, Łukowie i Garwolinie, etaty których na rok jeden zaakceptowała. Rozpoznając szczegółowo źródła dochodów miasta Stężycy, dostrzegła Rada, że propinacja w tem mieście wypuszczoną została właścicielowi dóbr Dęblin za rs. 480 — na czas, dopóki forteca Iwangród skończoną nie będzie. Ponieważ zaś propinacja ta warta jest trzy razy więcej, a czas trwania kontraktu nie jest wyraźnie w myśl obowiązującego prawa oznaczony,— przeto na okoliczność tę, postanowiła Rada zwrócić uwagę Rządu, z wnioskiem, aby kontrakt natychmiast rozwiązać, a propinację drogą licytacji na rzecz kasy miejskiej wydzierżawić.

Rada powiatu Krasnostawskiego pragnąc rozciągnąć opiekę nad miastami Rad miejskich nie posiadającemi, postanowiła przedewszystkiem obeznać się należycie ze stanem miast i ich interesami.

Wydelegowanych w tym celu członków zobowiązała do zjazdu na miejsce. Szczególniejszą uwagę ich zwróciła Rada: na zbadanie funduszów miejskich,— poznanie praw i przywilejów,—zebranie życzeń mieszkańców,— rozpoznanie potrzeb,—sprawdzenie interesów,—zaprojektowanie ulepszeń,— dopełnienie rewizji kontraktów dzierżawnych,—lub przygotowanie warunków licytacyjnych, wyśledzenie źródeł dochodów z ogrodów, łąk, pól i t. p. które, niejednokrotnie zatajone, etatami objęte nie są; wreszcie na bliższe poznanie urzędników miejskich i przekonanie się o stopniu ich moralności.

Dla zapewnienia ułatwień wyznaczonym Delegacjom, zobowiązała Rada Naczelnika Powiatu do wydania Magistratom stosownych zarządzeń.

Rada Powiatu Lubelskiego, nie będąc jeszcze obeznana z stanem miast, ich funduszami i potrzebami, podane pod jej rozpoznanie etaty na rok jeden przyjęła. Etaty miast: Bełżyc, Firleja, Czemiernik i Baranowa, utrzymała bez zmiany;— w miastach zaś: Wąwolnicy, Kazimierzu, Kamionce i Łęczny, uchwaliła podwyższenie uposażeń miejscowej służby, i podniosła wysokość zasiłków dla szkółek elementarnych.

Dokładne zbadanie na miejscu stanu miast opiece Rady powiatowej ustawą powierzonych,— ocenienie ich potrzeb i obmyślenie środków do podźwignienia z upadku,—poruczyła Rada troskliwości pojedyńczych członków, rozdzieliwszy w tym celu pomiędzy nich wszystkie miasta powiatu.

Dla obeznania się ze stanem miast *Rada Powiatu Hrubieszowskiego*, wyznaczyła delegowanych polecając im, aby przejęci ważnością zadania, przygotowali na przyszłe posiedzenie Rady, dokładne z czynności tej sprawozdania, wraz z wnioskami i uwagami o potrzebach miast.

Etat miasta Uchania Rada na rok jeden zatwierdziła, a co do innych z końcem roku b. ekspirujących, zastrzegła sobie rozpoznanie na przyszłem posiedzeniu; tymczasem zaś uchwaliła upoważnić Magistraty, do czynienia wydatków podług etatów dawniejszych.

Dbała o ogólną pomyślność miast i o stopniowe przyzwyczajanie ich do samorządu, *Rada powiatowa Bialska*, uznała potrzebę zgodnie z życzeniem mieszkańców zaprowadzenia Rady miejskiej w Biały.

W ogólnym swym poglądzie na podniesienie miasteczek, uznała za konieczne, aby fundusze przechodnie kas, a mianowicie: szkolne, kwaterunkowe, bóżniczne, pod jej kontrolą zostawały i wydatkowanie onych, do niej należało.

Do opinji Rady powiatowej złożone były etaty miast: Biały, Łosic, Kodnia i Terespola, w tym roku ekspirujące; ze względu jednak, że za mało miała czasu do rozpatrzenia się w stanie i potrzebach miasteczek, tymczasowe etaty ich na rok jeden zatwierdziła,— objawiając życzenie, aby wydatki na szpital gubernialny w przyszłości usunięte z nich były. Z pojedyńczych przedmiotów Radzie przedstawionych, zatwierdziła: układ pomiędzy mieszczanami miasta Janowa, a dziedzicem dóbr Klonownica, o granicę;—budowę jatek w Kodniu; uporządkowanie rynku w Terespolu; urządzenie latarń rewerberowych w Biały; pokrywanie domów słomą w glinie maczaną w Janowie, założenie handlu solą w Biały; i t. p. Reparacje bruków w Biały odłożyła do zawiązania się Rady miejskiej.

Zajmując się obmyśleniem środków ku podniesieniu upadających miasteczek, Rada powiatowa w przekonaniu, że Instytucje kredytowe najsilniej się przyczyniają do podniesienia dobrobytu mieszkańców, uchwaliła: aby we wszystkich miasteczkach w powiecie Bialskim, założone być mogły kasy pożyczkowe, dla dopięcia czego wyznaczyła delegację, która przedmiot ten po dostatecznem zbadaniu, przedstawić ma na przyszłe posiedzenie Rady.

Obrady nad potrzebami miast, rozpoczęła *Rada powiatowa Zamojska* wnioskiem, aby zaprowadzenie Rady miejskiej w Janowie, przyśpieszonem zostało.

W poglądzie swoim na użyteczność nowo nadanych Instytucij, utyskiwała Rada na przepis prawa, które dobrodziejstwo Rad miejskich na miastach 3-go rzędu ograniczyło. W powiecie Zamojskim miasta: Zamość, Szczebrzeszyn, Tomaszów, Kraśnik, Biłgoraj i Tarnogród, tak ze względu na ludność, jakoteż na zamożność i położenie handlowe, mają więcej warunków rozwoju od Janowa. Utrzymanie zasady, że tylko te miasta, które z przepisów administracyjnych lub skarbowych do 3-go rzędu należą, mają prawo do otrzymywania zarządów przez Rady miejskie i Magistraty, — wypadłoby na szkodę wielu miast powiatu, odsuwając od nich na czas na zbyt odległy wszelkie korzyści samorządu, który je z odrętwienia ocucić, do nowego życia powołać i materjalnie podnieść może.

Rozbierając przedstawione sobie do opinji etata kas miejskich, szczególną uwagę zwróciła Rada na uposażenie urzędników i oficjalistów miejskich, w Janowie, Szczebrzeszynie, Tarnogrodzie, Urzędowie, Tomaszowie i Zamościu, którym odpowiednie podwyższenie płac zaproponowała. Etata miast: Goraja, Józefowa, Krasnobrodu i Zaklikowa, Rada przyjęła bez zmiany, wkładając zarazem na wybranych z grona swego delegatów obowiązek, aby zajęli się zbadaniem: czy i o ile dotychczasowe źródła dochodów miast nie dałyby się powiększyć, lub inne nowe wynaleźć;—jakie wydatki i ciężary mogłyby być uchylone;— niemniej, aby zaprojektowali meljoracje z pomyślnością miast związek mające. Zaleciła nadto Rada członkom swoim, aby po zbadaniu na gruncie, przedstawili opinje co do pobudowania jatek rzeźniczych w Tomaszowie, i co do ustanowienia szacunku placu zajętego na rozprzestrzenienie ulicy w Tarnogrodzie.

(*d. c. n.*)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Ogólne Sprawozdanie.

Dekret zwołujący parlament włoski na dzień 18 listopada został już ogłoszony. Gabinet zamierza sam podjąć kwestję rzymską złożywszy na stole biura izby wszelkie dotyczące tej kwestji dokumenta i spodziewa się wyjść szczęśliwie z tej trudności. Organ hr. Russela, *Daily News*, podaje następujący obraz stanu usposobień umysłów we Włoszech: „Wielu Włochów, poważnych i myślących, oświadcza, że nadszedł czas krytyczny kiedy tylko mądra a heroiczna kuracja może naród ocalić, i o możliwości wojny z Francją mówią nawet ci, co przed niedawnym czasem uważali podobną myśl za szaleństwo. Król, jak powiadają, z całej duszy na to by się zgodził, i gotów jest cały majątek stawić na kartę. A gdyby ze strony Austrji, Włochy były bezpieczne, gra nie byłaby tak desperacka, jak się wielu ludziom zdaje. Lud włoski nie cierpi Francji, i niewiadomo czy nie żywi w głębi duszy większej nieprzyjaźni dla nowego sprzymierzeńca niż dla Austrji. Ze wszech stron we Włoszech słychać pytanie: czy Anglja nam pomoże? Pomoże, można naturalnie odpowiedzieć, i da im najserdeczniejszą zachętę i najlepsze rady. Dzieci—daje wam moje błogosławieństwo. Z przykrością jednak trzeba wyznać prawdę, że Anglja dla interesu Włoch nie wydobędzie oręża." Dopóki wszakże Anglja ograniczy się względem Włoch tylko sympatją, wojna podobna jest niemożliwa. Zresztą w artykule tym odzywa się głównie zastarzała nienawiść Anglji przeciw Francji.

W Wiedniu, z urzędowych źródeł nabyto przekonanie, że p. Drouin de Lhuys za żadną cenę nie zgodzi się na ustąpienie Rzymu Włochom i że załoga francuzka pozostanie w tym mieście, aż do czasu zwołania kongresu europejskiego. Lecz niewiadomo czy Cesarz francuzów dzieli zupełnie przekonania swego ministra i czy ten ostatni nie jest tylko chwilowem jego narzędziem, które w razie potrzeby może być porzucone. Zapewniają także, iż z Paryża wkrótce nadesłane będą propozycje w kwestji weneckiej.

Co do wypadków w Grecji, jeszcze wiadomości są niezupełne i cokolwiek sprzeczne, jak naprzykład co do rządu tymczasowego, na którego czele według jednych doniesień miał stać Maurokordatos, według drugich zaś Bulgaris i inni. Tak samo niektóre doniesienia zaprzeczają jeszcze wiadomości o zrzeczeniu się tronu przez Króla Ottona. Jak donoszą z Trjestu do jednego z dzienników wiedeńskich, Król Otton pierwiastkowo skłaniał się do zrzeczenia się tronu z zachowaniem dziedzictwa w jego dynastji. Bulgaris prezes rządu tymczasowego, który rozpoczął układy z Królem, oświadczył na to, iż warunkowe zrzeczenie się nie może być przyjęte. Tymczasem ciało dyplomatyczne udało się do Króla i jednozgodnie doradziło mu, ażeby rewolucji żadnego ustępstwa nie czynił, przyczem sir Edward Bulwer, zapewniając Królowi energiczne poparcie ze strony Anglji, zachęcał go do wytrwałości; skutkiem tego Król zerwał układy z Bulgarisem.

Wiadomości te zostają w sprzeczności tak z następnemi o oddaleniu się Króla przez Korfu, Wenecję i Tyrol do Monachjum, jak i z artykułami angielskich dzienników, które chcą usprawiedliwić zmianę dynastji i zapewniają grekom nie tylko swobodę wybrania sobie monarchy, ale i przyszłe powiększenie kraju. Takie odzywanie się dzienników angielskich daje się tłómaczyć tylko słowami niegdyś wyrzeczonemi przez lorda Redcliffa, że kiedy Anglja spostrzeże, iż nie będzie w stanie utrzymać Turcji, natenczas przybierze postawę filheleńską.

Jeden z dzienników wiedeńskich utrzymuje, że zmiana zaszła w paryzkim gabinecie, pomiędzy innemi miała znaczenie powrotu do najświetniejszych czasów angielsko-francuzkiego przymierza, to jest do polityki tych obu mocarstw z 1854 r. Jak tylko Anglja i Francja wspólnie na Wschodzie działają, nie może być mowy o zagrażającem pokojowi europejskiemu wstrząśnieniu. Bawarska dynastja może przestać panować w Grecji, małe królestwo greckie może być powiększone jaką prowincją, ale kwestja wschodnia nie wyjdzie na jaw, dopóki zachodnie mocarstwa jednozgodnie działają. Zresztą dziedzictwo tronu greckiego, z powodu bezdzietności Ottona, i braku stanowczego uregulowania następstwa tronu pozostawało kwestją niezałatwioną. Pretendentów do tronu greckiego nie brak i pomiędzy innemi dziennik ten wylicza księcia Luitpolda, jego syna, księcia Mikołaja Nassauskiego, księcia Elimara Oldenburgskiego, hrabiego Flandrji, i zubożałego księcia Jerzego Ypsylantego, który w Wiedniu potrafił jednak uzyskać znaczne sumy i z niemi pospieszył do Grecji; a jeżeli Grecja miałaby uzyskać monarchę ze swego łona, to Ypsylanty jest jedynym, mającym jakie takie prawa, pretendentem.

(*Ind. B.*, *W. Z.*, *Schl. Z.*).

Anglja.

Londyn, 24 *Października.* *Times* ogłasza pismo pochodzące z ministerstwa skarbu i dotyczące zdania wynurzonego, co do skonfederowanych stanów Ameryki, przez p. Gladstone, kanclerza skarbu, w mowie mianej przezeń w Newcastle. Na zapytanie pewnego kupca manchesterskiego, który powiada, że wyrazy wyrzeczone przez kanclerza skarbu, zatrwożyły wszystkich kupców miasta Manchester, ministerstwo skarbu dało następującą odpowiedź:

Downing-street, Whitehall, 18 *Paźdz.*

„Szanowny Panie! Z polecenia kanclerza skarbu zawiadamiam pana o otrzymaniu jego listu z 15-go b. m. i oświadczam, że kanclerz skarbu podziela zdanie wasze co do wielkiej odpowiedzialności ciążącej na każdym z doradców korony za wszelkie publicznie dane wyjaśnienia. Uważa on siebie jako zupełnie odpowiedzialnego za wynurzone przed dziewięciu miesiącami w Leith zdanie, że walka przedsięwzięta przez Północ nie ma nadziei powodzenia, oraz za wyrazy wyrzeczone w zeszłym tygodniu w Newcastle, mianowicie, że konfederacja utworzona pod Jefferson Davis'em dała dostateczne dowody posiadania żywiołów zdolnych do utworzenia narodu i że ma dość siły i potęgi dla obrony swego niezależnego bytu. Lecz kanclerz skarbu nie może być odpowiedzialnym za wnioski, które, jak się z waszego listu okazuje, wyprowadzacie z jego wyrazów, tembardziej, że wnioski te powinny być usunięte przez sprostowanie owej części danego przy tejże okoliczności wyjaśnienia co do Ameryki, która dotyczy kroków jakie przy pewnych okolicznościach mogłyby zrobić państwa europejskie. Kanclerz skarbu upoważnia mnie także do zrobienia tej ogólnej uwagi, że sposób zapatrywania się na kwestje polityczne, wygłaszanie swego w tym względzie zdania w obec świata i przedsiębranie kroków lub też uczestniczenie w takowych dla przywiedzenia swego sposobu myślenia do skutku, — są to rzeczy, jakkolwiek w styczności z sobą zostające, lecz pomiędzy sobą różne, i że może dzielić je, stosownie do przypadkowych okoliczności, większy lub mniejszy przeciąg czasu. Ponieważ wiecie, że zdanie kanclerza skarbu i inni podzielają, przeto nadmieniam, że możecie zrobić z tego listu użytek stosownie do własnego uznania. Pozostaję i t. d.

Charles S. Ryan".

Cobden miał wczoraj w manchesterskiej izbie handlowej mowę przeciw obecnemu prawu międzynarodowemu morskiemu i zalecił utworzenie ligi któraby wymogła od rządu poparcie co do zniesienia prawa blokady i dobrej zdobyczy, wymierzonego przeciw portom handlowym i statkom kupieckim.

Austrja

Wiedeń, 27 *Października.* Komisja finansowa na rok 1863 załatwiła onegdaj, bez nadzwyczajnych rozpraw, rubrykę wydatków na „ulżenie ciężarów gruntowych" (sprawozdawca prof. Herbst) i rubrykę pokrycia dla górnictwa (sprawozdawca Lohninger). Co do pierwszej rubryki, z projektowanej dla Chorwacji zapomogi, komisja wykreśliła, tak samo jak i w budżecie na r. 1862, sumę 157,500 złr., a zapomoga dla Galicji zachodniej i Krakowa zmniejszoną została z 1,031,757, a 1,002,258 złr.; co do drugiej rubryki, wszystkie prawie pozycje uznane zostały za słuszne, a jedynie małoznaczące zmiany zaprowadzone zostały.

Komisja finansowa na r. 1862 roztrząsała onegdaj znowu propozycję dodatku dla marynarki, w wysokości 3,768,114 złr. Oprócz ministra hr. Wickenburga, obecni byli na tem posiedzeniu kontr-admirałowie Wissiak i Zimsen. Komisja uchwaliła w tym względzie co następuje: „Ponieważ izba, z powodu natury propozycji i czasu w którym takowa nastąpiła, nie jest w stanie zrobienia użytku praktycznego ze swego prawa, opartego na ustawie, roztrząsania i uchwalania, lub też całkowitego albo częściowego odmawiania sumy już wydanej, przeto widzi się zmuszoną do udzielenia sumy żądanej. Izba deputowanych atoli uważa wypadek ten co do żądania dodatku do budżetu, jako sprzeciwiający się duchowi i brzmieniu konstytucji."

Francja.

Paryż, 25 *Października.* Nacisk wywierany przez gabinet londyński, podobno nie mało się przyczynił do przyjęcia przez Cesarza Napoleona obecnego stanowiska w kwestji rzymskiej. W wyższych sferach oskarżają prasę paryzką, że jakby zgodnie z okólnikiem hr. Russela, pozostawia na boku kwestję wenecką, zwracając głównie oczy na Rzym, chyba dla tego, że zajęcie Wenecji przez Austrję popiera domyślnie gabinet londyński. Wszakże trudniej wyprzeć nieprzyjaciela z prowincji, którą na zasadzie traktatów zajmuje od lat sześćdziesięciu, niż starać się o zniesienie zajęcia, mającego wyraźnie charakter tymczasowości.

Mianowanie p. Baude, sekretarza 2-ej klasy przy ambasadzie w Petersburgu, pierwszym sekretarzem poselstwa w Rzymie, nie bardzo zadowolniło stronników świeckiej władzy, pragnących widzieć na tej posadzie pana Mossburga, który nie chciał przyjąć poprzednio tej godności, ponieważ nie dzielił zasad p. de Lavaletta.

W senacie spodziewają się żywych rozpraw w kwestii rzymskiej, w których czynny udział weźmie p. Thouvenel. Dwa wakujące krzesła senatorskie mają być udzielone jedne p. Chaix d'Est-Ange, a drugie p. Drouin de Lhuys, który na własne żądanie został wykreślony z listy senatorów, z powodu artykułu w *Monitorze*, zarzucającego temu ciału politycznemu brak inicjatywy.

Kwestja piekarstwa paryzkiego była wczoraj przedmiotem rozpraw na posiedzeniu rady stanu. Ministrowie oświadczali się za wprowadzeniem swobody wypiekania chleba i bułek, zaś prefekt Sekwany p. Haussmann, obstawał za utrzymaniem *statu quo*, to jest kasy piekarskiej. W końcu, Cesarz, prezydujący na tem posiedzeniu, odroczył załatwienie tej sprawy.

Jak zapewnia *La France*, wiadomość, jakoby p. Nigra miał być odwołany z Paryża, jest bezzasadna; przy tej sposobności dziennik ten oddaje włoskiemu dyplomacie wielkie pochwały. P. Nigra umieszczony jest w drugiej serji zaproszonych do Compiègne, co także zbija powyższą pogłoskę.

Książę Napoleon wraz z małżonką, z Lizbony wprost popłynął do Anglji; silna burza zmusiła go zawinąć na chwilę do jednego z małych portów francuzkich w kanale Brytańskim. *Patrie* zapewnia, że książę około 1-go listopada stanie z powrotem w Hawrze.

Wiadomości z Grecji i wynikające obawy o mięszanie się Anglji do zawikłań, mających miejsce w tym kraju, wpłynęły na zniżenie się kursów na giełdzie, do czego przyczyniła się także pogłoska, że jeden ze statków angielskich zatopił na oceanie Atlantyckiem statek Stanów Zjednoczonych północnych, za co mszcząc się sławny komandor Wilkes, zbombardował jakiś port na wyspach Bermudzkich. Pogłoska ta potrzebuje potwierdzenia.

Włochy.

Turyn, 23 *Października.* Dziś p. Farini miał długą naradę z prezesem gabinetu, i zapewnił go, że będzie popierał gabinet nie tylko przez głosowanie, ale i swą wymowę. Nie jest także niepodobnem wejście p. Fariniego do gabinetu, czemu jedyną przeszkodą jest jego osłabienie, będące następstwem przebytej ciężkiej choroby. Opinja publiczna bardzo dobrze przyjęłaby podobną zmianę w ministerstwie, do którego bezwątpienia wszedłby jednocześnie i p. Minghetti. Gabinet miałby zapewnioną stanowczą większość w izbie i nie napotykałby przeszkód na swej drodze. Z pomiędzy obecnych ministrów jenerał Durando, a może i margrabia Pepoli, przyjęliby posady dyplomatyczne, a admirał Persano otrzymałby dowództwo w czynnej służbie na morzu.

Pomimo politycznych kłopotów, rząd włoski czynnie zajmuje się organizacją wewnętrzną. Minister skarbu powołał na dyrektorów jeneralnych dwóch prawdziwie zdolnych ludzi. Jeden p. Capellari della Colomba, dyrektor jeneralny komór i podatków niestałych, zreorganizował całą administrację i położył tamę panującemu w niej zamięszaniu. Utworzył on 27 dyrekcij, podzielonych na inspekcje na sposób francuzki i całą służbę oddał pod surową kontrolę i jednostajny zarząd. Wpływy skarbowe wkrótce okażą pomyślny skutek tych jego działań, bo podatki niestałe we Włoszech znacznie mniej przynoszą niżby należało. Drugi dyrektor jeneralny p. Sacchi, po cichu prowadzi sprzedaż dóbr rządowych i w 1863 r. potrafi uzyskać pół miliarda fr. ze sprzedaży dóbr obecnie źle administrowanych, źle zagospodarowanych, które oddane w ręce osób prywatnych, będą dla nich źródłem bogactwa, a dla skarbu źródłem dochodu. Polepszenie się zatem kredytu włoskiego nie jest rzeczą przypadkową, lecz następstwem rozumnej administracji.

Ze swej strony minister wojny uzupełnia armję przez utworzenie nowych 4 pułków piechoty, 8 pułków kawalerji i 2 pułków artylerji. Armja włoska będzie posiadała 21 dywizij w całym komplecie, podzielonych na trzy korpusa, oprócz rezerwy, składającej się z dywizji ciężkiej kawalerji i kilku baterij artylerji. Jenerał Petiti jest administratorem pierwszego rzędu; przy nim żaden interes nie zalega, a Włochy będą mu winny doskonałą armję, ożywioną najlepszym duchem, mogącą wytrzymać porównanie z najlepszemi wojskami państw europejskich.

Spodziewają się, że niedawno zaszłe zmiany mogą mieć szczęśliwsze następstwa niż przypuszczano. Bardzo być może, iż kwestja wenecka będzie rozstrzygnięta na drodze pojednawczej, czego znów następstwem byłoby załatwienie w podobnyż sposób kwestji rzymskiej. Nie należy poddawać się złudzeniom, ale wolno mieć nadzieję.

WIADOMOŚCI TELEGRAFICZNE.

Korfu, 27 *Października.* Król Otton z małżonką przybyli tu dziś rano, i udali się w podróż do Wenecji.

Monachium, 28 *Października*. Król Otton dziś przybędzie do Wenecji, i wcale nie zatrzymując się tam, przez Tyrol uda się do Monachjum.

Paryż, 28 *Października*. Z Tulonu donoszą pod dniem wczorajszym, że eskadra morza Śródziemnego uda się jutro do Grecji.

Turyn, 26 *Października*. Parlament został zwołany przez dekret królewski na dzień 18 listopada.

Trjest, 27 *Października*. Z Korfu udał się angielski okręt linjowy do Pireus; słychać, że cała flota uda się tamże. Parostatek grecki dzisiejszy przywiózł wiadomości z Korfu pod datą 23 b. m. lecz z Aten nie ma nowszych wiadomości. Z resztą w Grecji ma panować spokojność i porządek. Proklamacja rządu tymczasowego prow. Patras, z 20 b. m., podpisana przez pp. Rufos, Londos, Capadiamandopulos, Bucauri (zapewne Bulgaris) i Sotiriadi, oświadcza, że podpisani, w skutku udzielonego im przez lud i wojsko pełnomocnictwa i w następstwie zmiany w położeniu stanu politycznego, jaka zaszła ostatniej nocy, jakoteż zawieszenia władz cywilnych, obejmują zarząd tymczasowy prowincji. Proklamacja ta wyraża zadowolnienie z tego obrotu położenia rzeczy, w którym cały naród bierze udział, i wzywa do utrzymania spokoju i porządku. Zgromadzenie narodowe wkrótce rozstrzygnie o losach narodu.

Turyn, 26 *Października*. Król wydał rozkaz, aby podarunek ślubny przysłany przez Papieża księżniczce Marji-Pji, został wystawiony na widok publiczny, przez cały przyszły tydzień. Dziennik *Italia* donosi, że p. Bastoggi odkupił koncesję drogi żelaznej z Neapolu do Salerno. Według listu z Neapolu, zamieszczonego w tymże dzienniku, zebranie złożone z kilku deputowanych neapolitańskich uchwaliło oskarżenie ministrów, i przeniesienie tymczasowe stolicy królestwa włoskiego z Turynu do innego miasta. Inne, liczniejsze zebrania mają się utworzyć w temże mieście pod kierunkiem senatora Vacca, w celu stanowczego popierania gabinetu. W Neapolu panuje ogólne mniemanie, że gabinet otrzyma od izb wotum zaufania. W tem przewidzeniu renta utrzymuje się w Neapolu w wyższym kursie niż w Paryżu i w Turynie. Co się tyczy rozbojów, wiadomości są pomyślne. Bandyci stawiają się ze wszystkich stron jako więźniowie. Donoszą z Palermo, pod datą 15 m. b. o przybyciu następcy tronu pruskiego i jego małżonki, oraz księcia Walji. W Sycylji panuje spokojność.

Londyn, 27 *Października*. Parostatkiem *Jura* nadeszły wiadomości z Nowego-Jorku pod datą 18 b. m., według których, drugi oddział armji Mac Clellana przeprawił się także przez Potomak, i połączył się z tym jenerałem pod Charlestownem. W Kentucky od czasu bitwy pod Perrysville nie miała miejsca żadna ważna potyczka. Jen. Buell ściga nieustannie skonfederowanych.

Berlin, 28 *Października*. Według ostatniego numeru *Kreuzzeitungu*, zostało ułożone rozporządzenie ministerjalne, co do rozciągłości, w jakiej wydatki w bieżącym roku na podstawie projektu budżetowego mają być czynione, które to rozporządzenie przedstawione zostało do zatwierdzenia królewskiego. Prokurator v. Mörs został mianowany w miejsce p. Oppermana. Prezydencja policyjna ogłosiła na nowo zakaz przeciw zbieraniu składek. Z Kasel donoszą, że książę Hohenlohe, zięć elektora Hesko-Kaselskiego, uciekł do Ameryki.

Frankfurt nad Menem, 28 *Października*. Posiedzenia zgromadzenia wielko-niemieckiego dziś się rozpoczęły; p. Weiss z Monachjum został wybrany prezesem.—P. Weiss z 65 towarzyszami podali projekt, w którym przemawiają za reformą związku, jego nierozdzielnością, silną zbiorową władzą wykonawczą i zgromadzeniem delegowanych, które jednakże pod względem kompetencji, trwania, liczby członków i uprawnienia do wyborów, ma uledz zmianie. Sąd związkowy został zatwierdzony w zasadzie, lecz ostatni projekt tegoż dotyczący, uznano za niepraktyczny. P. Gagern przemawiał przeciw zgromadzeniu delegowanych i za rzeczywistą reprezentacją narodową, jako też za izbą arystokratyczną; zaś p. Maurycy Mohl za parlamentem państwa i przeciw izbie arystokratycznej. Wniosek p. Weissa został przyjęty bez zmiany.

WIADOMOSCI ROZMAITE.

— Wczorajszy dzień był pogodny i ciepły; od godziny 7-ej do 9-ej rano, i wieczorem około godziny 5-ej niebo na pół pogodne. Wiatr panował słaby południowy, i temu to wiatrowi przypisać należy ciepły stan powietrza w dniu wczorajszym. Ranek był dosyć chłodny; najmniejsze ciepło wynosiło 0 stopni, mróz biały pokrywał przedmioty, lecz wkrótce ociepliło się; po południu największe ciepło wynosiło 13 stopni Réaumura, średnia temperatura dnia jest 6½ stopni R., o $2\frac{4}{5}$ stopni Réaumura wyższa od normalnej. Barometr opadał, średnia jego wysokość jest 751,69 milimetrów. Elektryczność 11 stopni. Na słońcu 5 gromad plam, złożonych z małych plam i 2 wielkie plamy.

— Na wójtostwie Jaski, w gminie Poświętne, powiecie Łomżyńskim, skutkiem podpalenia przez niewyśledzonego złoczyńcę, wszczął się w dniu 30 Sierpnia r. b. pożar, który zniszczył stodołę i chlewy, ubezpieczone na rs. 500, oraz krescencję i sprzęty gospodarskie, wartujące rs. 2,000.

— Klemens Janowicz, lat 48 liczący, włościanin ze wsi Wornogiry, gminy Dobkiszki, powiatu Kalwaryjskiego, dnia 1 Września r. b. jadąc z folwarku Dobkiszki do domu, spadł z wozu naładowanego zbożem, i tak mocno potłukł się, że następnego dnia żyć przestał.

— Dnia 22-go Września r. b. odbyło się w Petersburgu ogólne zebranie Członków Cesarskiego Rosyjskiego Towarzystwa jeograficznego, na którem przez sprawującego obowiązki sekretarza, p. Osten-Sakena, odczytane zostało sprawozdanie z działań towarzystwa w ciągu lata, oraz przedstawione dary nieobecnych członków-rzeczywistych i członków-korespondentów. — Następnie zrobiono wzmiankę o badaniach akademika Bera, naczelnika wyprawy, wysłanej celem wyśledzenia przyczyn obmielania się morza Azowskiego. Akademik Ber już załatwił dane mu poruczenie i wrócił do Petersburga, ale z powodu słabości nie mógł się znajdować na posiedzeniu.—Dalej przedstawione zostały zgromadzeniu projekta przyszłych wypraw, jakie towarzystwo ma przedsiębrać w r. 1863. Najważniejszą z nich jest wyprawa do gubernij zachodnich, z Najwyższego zezwolenia, dla zbadania kwestji o ludności kraju podług plemion, wyznań i stanów. Pierwsza myśl co do urządzenia tej wyprawy należy się p. zarządzającemu ministerstwem oświecenia narodowego.

— Z sprawozdania komitetu statystycznego o stanie gubernji Wjackiej za r. 1861, widzimy między innemi, że w roku zeszłym znajdowało się w gubernji mieszkańców płci obojej 2,189,047; urodziło się 116,791, umarło 91,061; małżeństw zawarto 23,437. Wszystkich budowli w miastach, z wyjątkiem kościołów, liczono: 1,451 murowanych i 7,928 drewnianych; kościołów, kaplic, meczetów i innych kościelnych zabudowań, znajdowało się w gubernji: 437 murowanych i 662 drewnianych. Fabryk i zakładów było 497; w nich wyrobiono wyrobów za 3,661,662 rs.; rzemieślników w miastach było 4,141, przy nich robotników 2,531 i uczniów 1,205.—Kapitałów kupieckich liczono, do 1-ej gildji należących 14, do 2-ej—35, a do 3-ej—710.

— *Wiestnik Odeski* donosi, że ministerstwo skarbu w Petersburgu zajęte jest rozpatrywaniem projektu banku ziemskiego dla półwyspu Krymskiego.

— Podajemy tu niektóre ważniejsze cyfry dotyczące handlu Kaukazkiego, a zaczerpnięte z wykazów komory celnej Zakaukaziej oraz okręgów kwarantannowo-celnych: Kutaiskiego Erywańskiego i Bakińskiego. Główny przedmiot handlu przywozowego stanowią *Wyroby bawełniane*, których przywieziono za 233,000 rs., następnie idą owoce za 68,800 rs.; materje jedwabne za 29,000 rs.; cukier za 27,500 rs.; tytuń za 16,000 rs. Najmniej wywieziono *metalów*, gdyż tylko za 1,500 rs., a *jedwabiu* za 1,740 rs. W ogóle przywóz wynosił 581 tysięcy rs., a wywóz 118,203 rs. Głównemi przedmiotami wywozu są: skóry i wyroby skórzane, których wyprowadzono za 11,327 rs.—Surowego jedwabiu wywieziono za 9,670 rs., a dochód celny wyniósł 63,266 rs.

— Ogólna liczba serbów łużyckich tak w saskiej jak i pruskiej Łużycy, wynosi 162,828 mieszkańców, dzielących się na serbów górnołużyckich i dolno-łużyckich. W pruskiej Łużycy mieszka serbów górno-łużyckich 39,276, a dolno-łużyckich 69,723, czyli ogółem 108,999. W saskiej zaś Łużycy mieszkają sami serbowie górnołużyccy, w liczbie 52,829 mieszkańców (podług spisu ludności z 1859 r.). Z tych na powiat Budyszyński przypada 50,675 (na samo miasto Budyszyn 2,082), na powiat Drezdeński (*Drażdżański*) 2,657 (w samem Dreźnie czyli w *Drażdżanach* 846), na pow. Lipski 254 i na powiat Cwikawski (*Zwickau, Cwikawa*) 243 mieszkańców. Język serbów łużyckich bardziej jest do polskiego zbliżony, aniżeli czeski.

— W Ołomuńcu zawiązało się towarzystwo czesko-morawskie, mające na celu założenie biblioteki, która umieszczoną zostanie w lokalu dość obszernym na pomieszczenie tak samych członków, jak i gości.

— Stan finansowy wystawy powszechnej w Londynie, ciągle zajmuje umysły w Anglji, a ponieważ w 1851 roku wystawa została zamknięta d. 4-go Października, stosunki do robienia porównań są już wiadome. W 1851 r. liczba zwiedzających wystawę do powyżej wspomnionego dnia wynosiła 6,039,195, kiedy w 1862, do tegoż czasu odwiedziło wystawę tylko 5,305,913 osób, co stanowi różnicę 733,282. W 1851 r. średni dzienny dochód wynosił 3,007 funtów st., w 1862 dochodzi tylko do 2,639 f. st. Oprócz tego koszta urządzenia teraźniejszej wystawy były daleko znaczniejsze niż koszta takież w 1851 r. Według dotychczasowych danych obliczają, że straty z wystawy roku bieżącego wyniosą 50,000 fun. ster., kiedy wystawa z 1851 roku przyniosła czystego zysku 183,000 f. st.

— Jeden z dzienników francuzkich podaje następujący sposób otrzymywania rzadkiewki w każdej porze roku, w bardzo krótkim przeciągu czasu. Należy nasienie rzadkiewki moczyć przez dwadzieścia cztery godzin i mokro włożone w torebkę wystawić na działanie słońca. Po dwudziestu czterech godzinach ziarka zaczną kiełkować; natenczas zasiewa się w donicę napełnioną dobrze umierzwioną ziemią i polewa się od czasu do czasu ciepłą wodą. Po kilku dniach rzadkiewka będzie już dobra do jedzenia. W zimie, w czasie największych mrozów, można mieć rzadkiewkę w ten sposób: Przerzyna się beczkę na dwoje, jedną połowę napełnia się dobrą ziemią, w którą zasiewa się już kiełkujące nasienie, a drugą przykrywa się, odnosi się do dobrej piwnicy i codziennie polewa się ciepłą wodą; po pięciu lub sześciu dniach już będzie można podawać na stół rzodkiewkę.

— Według jednego z dzieł niemieckich, ludność rzeczypospolitej Meksykańskiej składa się z następujących żywiołów:

Indjan (krajowców)	4,000,000
Metysów	1,500,000
Hiszpanów, w żyłach których krąży chociaż w nie tak silnym stopniu krew indyjska .	800,000
Kreolów pochodzenia czysto hiszpańskiego	300,000
Cudzoziemców stale zamieszkałych	100,000
Razem	6,700,000

WIADOMOŚCI LITERACKIE.

— Wspominaliśmy niedawno, jak Kalendarze w krótkim przeciągu czasu ulepszyły się, przekształciwszy się prawie na Noworoczniki, w których część właściwie kalendarzowa, podrzędne zaledwie zajmuje miejsce. Zdaje się wszakże, iż przeznaczeniem Kalendarzy jest nie tylko bawić ale przynosić pożytek i że połączenie stosowne tych dwóch kierunków najlepiej odpowiadałoby zadaniu. Tę uwagę nasunął nam opuszczający prasę drukarską *Kalendarz Astronomiczno-Gospodarski Jana Jaworskiego na r.* 1863. Wydawca w roku bieżącym szczególniej zwrócił uwagę na stronę pożyteczną Kalendarza i znacznie rozszerzył tak nieraz niezbędną do podręcznego użytku część informacyjną, nie ograniczył się bowiem podaniem taryfy domów, tabeli odchodu i przychodu poczt w Warszawie, rozkładu jazdy na drogach żelaznych, wiadomości o jarmarkach, oraz uwiadomień od magazynów, handlów i t. d., lecz dodał jeszcze wskazówki o miejscu posiedzeń wszystkich władz duchowych, cywilnych i wojskowych w Warszawie, zamieszkania urzędników sądowych z linji obrończej, lekarzy i inne bardzo przydatne wiadomości. Część ta zaniedbywana przez inne Kalendarze, nadaje *Kalendarzowi J. Jaworskiego* właściwe stanowisko. Część rolnicza jak zawsze starannie prowadzona i jak zawsze rozpoczynająca się życiorysem jednego z naszych rolników lub leśników (Ed. Pohlensa z wizerunkiem), oprócz 26go ciągu opisu roślin (między któremi zwrócić należy uwagę na opis rośliny, której uprawa w ostatnich czasach stała się przedmiotem zajęcia, mianowicie Ajlanthusa na którym żywią się jedwabniki) i dziewiątego ciągu przeglądu Literatury rolniczej, zawiera przeszło 20 artykułów z 26 drzeworytami, dotyczących wszystkich gałęzi gospodarstwa wiejskiego, rolnictwa, leśnictwa, chowu inwentarza, maszyn rolniczych, oraz kwestij społeczno-gospodarskich i t.d.,—artykułów podających w streszczeniu najnowsze ulepszenia na tej drodze poczynione, a napisanych przez znanych na tem polu pisarzy pp. Kurowskiego, Mieczyńskiego, Gawareckiego, Albina Kohna, Adama Mazura, Przedpełskiego, i t. d. Część literacka niemniej bogata, także jak co rok rozpoczynająca się życiorysem astronoma polskiego (Łęskiego, przez H. Sk., z wizerunkiem) zawiera dwadzieścia artykułów z 12 drzeworytami, dotyczących, z nieznacznym wyjątkiem, ojczystych pamiątek, jako to: opis katedry krakowskiej, Zamku Tęczyńskiego, Grobowca Władysława Jagiełły, obecnie restaurowanej kolumny Zygmunta, życiorysy Klementyny z Tańskich Hoffmanowej, Wł. Syrokomli, tego lirnika wioskowego, którego skromny żywot dostarczył przedmiotu na liczne pośmiertne wspomnienia w dziennikach i kalendarzach i wiele innych zajmujących przedmiotów, skreślonych przez H. Sk., Wł. K. W., Wacława Szymanowskiego, Weinerta, Dmochowskiego, Al. Niewiarowskiego, Romana Zmorskiego, J. Grajnerta, Józefa z Mazowsza i t. d.

Co do drzeworytów nie są one robione na efekt, ani umieszczone w wydatnem miejscu, lecz wszystkie z wyjątkiem gmachu wystawy londyńskiej, wyobrażają przedmioty krajowe, odznaczają się w ogóle czystością odbicia i pomiędzy niemi nie spotykamy żadnego pochodzącego z zbitych klisz zagranicznych. Tym sposobem *Kalendarz Jana Jaworskiego* odpowiadając swemu tytułowi i przeznaczeniu, może być pewny powodzenia.

— U Orgelbranda wyszedł 101 zeszyt *Encyklopedji Powszechnej*, który między innemi zawiera następujące artykuły obszerniej obrobione: Hoffmann Jan Chrystjan profesor ekonomji i technologji, w oddziale administracji uniwersytetu warszawskiego; Hoffman Karol Aleksander, mąż znakomitej autorki naszej Klementyny z Tańskich; Hoffmanowa Klementyna; Hohenzollern Karol biskup chełmiński, senator Rzeczypospolitej za czasów Stanisława Augusta; Hohenzollern Józef Wilhelm książę biskup warmiński w XIX wieku; Hohol Jonasz władyka piński i turowski, unita w XVI wieku; Hohol Ostap Eustachy, nakazany ze strony polskiej hetman kozacki za czasów Jana III; Holschur Bartłomiej, kasztelan dorpacki w XVII wieku; Holszańscy (Olszańscy) książęta; Holszański Paweł Algimunt książę biskup łucki, potem wileński; Holszański Janusz syn kasztelana wileńskiego, brat biskupa Pawła, Krajczy litewski i starosta słomiński; Holsztyn; Hołowczyc Szczepan arcybiskup warszawski, Hołowczyńscy książęta, Hołowczyński Aleksander, Kniaź Wojewoda mścisławski; Hołowiński Ignacy arcybiskup, metropolita mohilewski; Hołownia Adrjan biskup orszański unicki; Hołowniowie książęta; Homiletyka; Homolicki Michał doktór medycyny, profesor fizjologji w b. uniwersytecie wileńskim, znakomity filolog i archeolog polski i t. d.

— Na posiedzeniu czeskiego towarzystwa nauk w Pradze, odbytem 22-go bież. m., profesor Tonner odczytał wielce zajmujący traktat, obejmujący rezultata badań tego uczonego nad topografją Nowego miasta prażskiego pomiędzy rokiem 1377 a 1436. P. Tonner bada oddawna topografję dawnej Pragi i doszedł w swej pracy do wspomnionego wyżej r. 1436. Zbadanie topografji Nowego miasta kosztowało autora daleko więcej trudów aniżeli to miało miejsce w pracach jego co do innych części miasta Pragi; pochodziło to nie z braku źródeł, lecz z tej głównie przyczyny, że i po założeniu Nowego miasta przez Karola IV, pozostawiono rozległym tej części miasta dzielnicom dawne nazwy, jak np. „na Porzeczu", „w Opatowicach". „w Podskalach" i t. d., oraz że przy wyszczególnianiu domów, podawane było tylko imię chrzestne jego właściciela, tudzież dwóch właścicieli obocznych, z dodaniem co najwięcej rzemiosła, jak np. „Szymon szewc". Na uwagę zasługuje ta okoliczność, że we 30 lat po założeniu Nowego miasta, zostało ono całkowicie zabudowane, a w wielu punktach miało daleko więcej domów niż w późniejszych czasach; tak ulica Krakowska, którą nazywano wówczas poprostu Krakowem, miała w 14-m wieku 18 domów, podczas gdy niedawno, przed wzniesieniem tam teraźniejszych nowych domów, miała ich tylko 4 czy 5.— Praca p. Tonnera jest bardzo dokładna, a podobnież traktaty o topografji innych części Pragi z rozmaitych czasów, tenże uczony przyrzekł napisać.

BIBLJOGRAFJA NIEMIECKA

za miesiąc Wrzesień 1862 r.

(*Dokończenie, obacz Nr.* 244)

Dr. R. Perkmann. *Land und Leute von Südtirol, mit besonderer Rücksicht auf deren Beziehungen zu Italien und Deutschland. Wien.*

Zanim napisaną zostanie ogólna całej monarchji austrjackiej historja, która zresztą jest bardzo trudna do opracowania z powodu różnorodnych żywiołów, do składu tego państwa wchodzących,—uczeni austrjaccy poczęli od niejakiego czasu traktować dzieje rozwoju pod względem historyczno-politycznym oddzielnych krajów koronnych, lub też odrębnych epok, ważnych głównie z powodu wpływu na życie państwowe i na oświatę. Bogaty do traktowania materjał przedstawiają niezaprzeczenie dzieje oświaty w monarchji austrjackiej, kraje jej bowiem, oddzielnie wzięte, brały we wszystkich czasach czynny udział w ogólnem życiu europejskiem, a obok tego, ta strona dziejów najmniej była dotąd traktowaną.

Do liczby takich prac należy dzieło Perkmanna, pod tytułem: „Kraj i ludzie w Tyrolu południowym, ze szczególnym względem na stosunek ich do Włoch i Niemiec."

Program przez autora nakreślony, każe nam spodziewać się dokładnych i wszechstronnych dziejów rozwoju oświaty w Tyrolu południowym, z uwzględnieniem wpływu tak włoskiego, jak i niemieckiego, tudzież niezbadanej dotąd należycie historji kwitnących czasów handlu włosko-niemieckiego, oraz, co najważniejsza, stosunków religijnych za czasów reformacji, dziejów wojny chłopskiej, soboru trydenckiego i w ogóle historji rozwoju ducha do chwili obecnej.

Pierwsza część ogólna, ogłoszona obecnie drukiem, traktuje obszernie i dokładnie jeograficzno-strategiczne Tyrolu południowego położenie pomiędzy Włochami i Niemcami, znaczenie tego kraju dla Austrji i dla całych Niemiec pod względem militarnym, i zdaje się być skierowaną przeciw tym, którzy utrzymują, że stoki południowe Alp, na zasadzie teorji „naturalnych granic," powinny być oddane Włochom, tak samo jak Sabaudja i Nicea zostały Francji odstąpione. Dwa z liczby najważniejszych w dziejach europejskich wypadki, mianowicie podboje dokonane w Germanji przez Rzymian i zajęcie znacznej części Niemiec przez Napoleona I, zostały tu zestawione dla tem wybitniejszego wykazania wielkiego znaczenia, jakie Niemcy przywiązywać powinni do posiadania Tyrolu południowego, jeżeli chcą zapewnić bezpieczeństwo swej ojczyzny od strony Francji i Włoch.

Następnie autor przechodzi w niniejszej części do poglądu na etnografję Tyrolu południowego, przyczem wykazuje romanizowanie, a następnie włoszczenie niektórych niegdyś niemieckich okręgów. Rozdział ten ma na celu ostrzeżenie niemców, ażeby przedsięwzięli zawczasu środki zaradcze przeciw przyprowadzeniu do skutku hasła najbardziej zapalonych włochów, że Tyrol południowy stać się musi w większej swej części włoskim.

Dr. J. E. Wappäus. *Allgemeine Bevölkerungsstatistik. 2 Bände. Leipzig. J. C. Hinrichs.*

W dążności do większego skoncentrowania i pomnażania zasobów statystycznych, zasługuje na uwagę przedstawienie ludności jakiego kraju w jej stosunkach liczebnych. Zapisywanie do osobnych ksiąg, urodzeń, małżeństw zawieranych i wypadków śmierci, zarządzone zostało w 1539 roku we Francji i prawie jednocześnie w Anglji; w Niemczech zaś pierwszy do tego przykład dał prawdopodobnie w r. 1573 elektor Jan Jerzy Brandeburski. W pojedynczych miastach, głównie niemieckich, podobne księgi stanu cywilnego były zresztą dawniej już znane, jak np. tego rodzaju materjał statystyczny Augsburga znany jest z roku 1500. Pierwsze regularne ogłaszania wypadków urodzeń i śmierci, miały, jak się zdaje, miejsce w Anglji, a następnie we Francji; do badań zaś statystycznych korzystano z podobnych ksiąg stanu cywilnego najpierw w Anglji. Badania takie doprowadziły wkrótce do przekonania, że wypadki śmierci i życia w granicach ludności jednego kraju, nie podlegają bynajmniej zrządzeniu ślepego trafu, jakby się to na pierwszy rzut oka zdawać mogło, lecz postępują w regularnym rozwoju; przy dalszych zaś badaniach, przekonano się o istnieniu, w granicach ludności jednego kraju, stałych praw śmiertelności, pewnego poniekąd ustopniowania wypadków śmierci.

Dla tych powodów statystyka ludności należy bezspornie do liczby najważniejszych części statystyki ogólnej; przedstawiając bowiem w prostych datach liczebnych stosunki danej ludności, część ta statystyki prowadzi tak naukę jak i administrację do takich nad materjalnym i moralnym rozwojem społeczności wniosków, które ułatwiają dochodzenie wiadomości co do stanu społecznego i praw w nim rządzących.

Wyż przytoczone dzieło Wappäusa jest najpełniejszym, systematycznie uporządkowanym zbiorem najważniejszych dat urzędowych, dotyczących statystyki ludności ważniejszych państw teraźniejszych. Znajdujemy tu jak najdokładniejsze i najciekawsze wiadomości porównawcze, podzielone na dwie główne kategorje, mianowicie ludności miejskiej i ludności wiejskiej. Pod temi dwiema kategorjami, mieszczą się następujące szczegóły: stosunkowa ludność; stosunek urodzeń i wypadków śmierci do ogólnej liczby ludności; stosunek wieku i przecięciowa trwałość życia ludzkiego; stosunek liczebny obojej płci; stosunkowa liczba żonatych i mężatek, wdowców i wdów, tudzież rozwiedzionych; przecięciowa liczba i czas trwania małżeństw; przyrost urodzeń nieprawych i zmniejszenie się urodzeń prawych, lub na odwrót, w pojedynczych państwach. Dzieło to daje nam przekonanie, że zjawiska procesu życia ludzkiego w pewnej danej ludności, należą do rzędu tych stosunków, w których prawa natury i wolna działalność ludzka, równoważą się i dopełniają w sposób niedościgniony, tajemniczy, tak iż tam, gdzie wedle naszego rozumienia, działamy zupełnie swobodnie lub też zostajemy pod wpływem nieprzewidzianych okoliczności, jesteśmy jedynie bezwiednemi narzędziami siły natury. Słusznie przeto prawa rządzące ruchem ludności i ich skutki, uważane są jako właściwy punkt środkowy ekonomji narodowej i politycznej.

G. Fr. Kolb. *Handbuch der vergleichenden Statistik der Völkerzustands-und Staatenkunde. Leipzig, A. Förstner.*

Jest to trzecie statystyki porównawczej Kolba wydanie, które nie tylko uwzględnia wypadki najnowszych spisów ludności i budżetów, lecz także obejmuje znaczną ilość nowych materjałów, tak, iż książka niniejsza jest o kilka arkuszy druku większa od poprzednich wydań. Tenże autor streścił powyższe swe wielkie dzieło i wydał osobno, pod tytułem „Zarys statystyki" (*Grundriss*), książkę, obejmującą ogólne wiadomości statystyczne o rozmaitych państwach Europy i Ameryki.

Herman Schmid. *Mein Eden. Eine münchner Geschichte aus den Zeiten Karl Theodors. München.*

Pomienione opowiadanie poetyczne spotkało pochlebne przyjęcie ze strony tak krytyki miejscowej monachijskiej, jak i publiczności niemieckiej, głównie zaś bawarskiej. Opowiadanie to jest zręcznie pomyślane i dość dobrze wykonane. Powiodło się autorowi, na tle politycznem i społecznem, wyprowadzić na jaw charaktery osób z czasów elektora Karola Teodora; zarzucić atoli można znanemu z talentu p. Schmidowi, iż zdawałoby się, jakby chodziło mu w jego opowiadaniu poetycznem bardziej o owe tło polityczno-społeczne, aniżeli o charakterystykę osób działających; źle pojęta przez romansopisarzy zasada zestawiania grup osób, z których żadna nad inne nie góruje, i tu przez autora zastosowaną została, tak, iż czytelnik nadaremnie szuka głównego bohatera, dla któregoby mógł czuć więcej niż dla innych osób działających sympatji; wrażenie wywarte jednym wypadkiem, zaciera niezwłocznie następujący, tak, iż czytanie tego utworu, wywołuje jednakowe dla wszystkich osób i ich czynów uczucie, nie bez ujmy dla całości. Pomiędzy elektorem Karolem-Teodorem a jego otoczeniem, p. Schmid mógł zrobić wybór co do głównego bohatera, lecz tego nie uczynił, a zestawił jedynie osoby, z których żadna nie wyosabnia się nad inne.

Odkąd p. Schmid zaniechał dziedzinę poezji dramatycznej i przeszedł na pole romansów, sypie on jak z rękawa powieściami, a ten może pośpiech, pomimo niezaprzeczonego talentu, sprawia, iż styl i plan bywa u niego nieraz zaniedbany.

TEATRA WARSZAWIE.

Wielki Teatr. — Dziś we Czwartek, d. 30 Października, dziewiętnasty raz opera buffa; w 4ch obrazach, **Orfeusz w piekle**, obraz 1-szy: porwanie Eurydyki; obraz 2-gi: Olimp; obraz 3-ci: Jowisz muchą; obraz 4-ty: bal w piekle,—odśpiewana przez pp. *Ziołkowskiego, Matuszyńkiego, Millera, Szczepkowskiego, Quattriniową, Chodowiecką, Micińską, Stankiewiczównę, Kwiecińską, Rybicką, Grabowską, Wysockiego, Boguszewską, Dąbrowskiego, Mystkowskiego*; w 4ym obrazie tańce, układu Romana Turczynowicza, tańczone przez pp. *Dylewską, Marję Oliwińską, Kowalską, Popielową, Popiela, Meuniera, Owerlę, Puchalskiego*, i corps de ballet.

Cena miejsc.

	rsr.	k.	na ubo.		rsr.	k.	na ubo.
Loża 1go piętra. . . .	4	50	10	Amfiteatr 2go piet. .	„	75	2½
Loża parterowa. . . .	4	50	10	Krzesło w 4 pier. rz.	1	20	2½
Loża 2go piętra. . . .	3	60	10	dto „ drugich.	1	5	2½
Loża Galerjowa. . . .	2	25	10	dto w nast. i bocz.	„	90	2½
Amfiteatr 1go piętra w 6ciu pier. rzę.	1	5	2½	Galerja, miej. num.	„	52½	„
w następnych.	„	90	2½	Galerja, miej. nien.	„	45	„
				Paradyz.	„	22½	„

Zacznie się o godzinie 7.

Jutro, w Piątek, Teatr Rozmaitości. — **Pan Jowialski**.

— W dniu wczorajszym, na targach odbywających się w urzędzie konsumcyjnym miasta Warszawy, płacono za wiadro okowity próby 10 od rs. 1 kop. 94½ do rs. 1 kop. 99, za garniec od kop. 63½ do kop. 65.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

dnia 20 Października.

Monety.		żądano rsr.	żądano kop.	płacono rsr.	płacono kop.
Pół-Imperjały Rosyjskie. . . .		—	—	5	57
Dukaty Holenderskie nowe ważne.		—	—	—	—
Papiery.					
Obligi Skar. za 100 rs. (oprócz kuponu)		93	18	93	1
Listy Zast. III-go Okresu serya 1 i 2 (oprócz kuponu) za 15 rs. ditto Serja II.		14	92	14	90
Akcje Głównego Towarzystwa Rossyjskiego dróg żelaznych.		116	—	—	—
Obligi współki Żeglugi Parowej w Królestwie Pols: po rs. 750.		—	—	—	—
Akcje Współki Żeglugi Parowej po rs. 100		92	—	91	50
Akcje Drogi Żelaznej Warszawsko-Bydgoskiej po rs. 100 . .		—	—	—	—
dito 500 . .		95	25	—	—
Akcje Drogi Żel. Warsz.-Wied.		88	—	87	50
Wexle.					
Berlin . . 100 Tal.	2 M.	100	57½	100	35
„ . 100 Tal.	k. t.	—	—	—	—
Gdańsk . . 100 Tal.	2 M.	100	50	—	—
„ . 100 Tal.	k. t.	—	—	—	—
Hamburg . 300 BMk.	2 M.	152	70	—	—
Londyn . . 1 Ft. St	3 M.	6	81	—	—
Moskwa . . 100 Rs.	1 M.	99	66	—	—
Petersburg . 100 Rs.	1 M.	99	75	—	—
„ . 100 Rs.	k. t.	—	—	—	—
Paryż . . 300 Fr.	2 M.	80	85	80	70
„ . . 300 Fr	1 M.	—	—		
Wiedeń . . 150 Złr.	2 M.	82	80	—	—

Wartość kuponu bieżącego od obligów Skarb. kop. $32\frac{2}{9}$
„ „ od Listów Zastawn: IIIgo Okresu k. $21\frac{1}{6}$

KURSA TELEGRAFICZNE.

z Berlina z dnia 29 Października.

	żądają	płacą.
5ta Pożyczka Rossyjska	—	88½
6ta „ „	—	97⅜
Obligacje Skarbowe 4%	—	85⅛
Listy zastawne 4%	—	88¼
Bilety Banku Polskiego	—	89¾
Weksle na Warszawę	—	89⅛
„ Petersburg 3 tygodniowy .	—	98⅝
„ Londyn 3 miesięczny .	—	—
„ Paryż 2 „ . .	—	—
„ Hamburg 2 „ . .	—	—
„ Wiedeń 2 „ . .	—	81⅛
Żyto na targu	—	49½
„ na dostawę późniejszą	—	45¼
z Paryża.		
Renta 3%	—	70 70
Akcje kredytu ruchomego	—	1090

Liverpool, 28 *Października*. Sprzedano dziś 550 wańtuchów bawełny. Targ bardzo mało ożywiony.

OBWIESZCZENIA SĄDOWE I ADMINISTRACYJNE.

UWIADOMIENIA.

(N. D. 5635) *Komisja Rządowa Sprawiedliwości.*

Ogłasza, iż nadesłany drogą urzędową akt zejścia Anieli-Weroniki z hrabiów Żeleźnickich Trzebińskiej, z Warszawy pochodzącej, a w d. 22 Marca 1862 r. w Wiesbaden, w wieku lat 51 zmarłej, przesłała Prokuratorowi Królewskiemu przy Trybunale Cywilnym w Warszawie do odpowiedniego przepisom prawa postąpienia.

Warszawa d. 4 (16) Października 1862 r.

za Dyrektora Kancelarji,
Zaborowski Sekr. Prez.

(N. D. 4803) *Sąd Poprawczy Wydziału Kaliskiego.*

Podaje do publicznej wiadomości, iż Rozalja Kluge lat 49, katoliczka, żona okupnika ze wsi Marcewka, wyrokiem Sądu tutejszego na d. 10 (22) Lutego 1858 r. zapadłym za niedozwolone i błędne leczenie z mocy art. 576 K. K. G. i P. na areszt przez tygodni trzy, ze skutkami tej kary i dwuletnim dozorem policyjnym skazaną została.

Tyniec pod Kaliszem d. 17 (29 Sierpnia) 1862 r.
Sędzia Prezydujący, Ruprecht.

OBWIESZCZENIA SPADKOWE.

(N. D. 3885) *Pisarz Hypoteczny Okręgu Soleckiego.*

Z powodu nastąpionej w dniu 26 Listopada 1859 r. śmierci Jana Karsz właściciela;

1. Domu drewnianego z placem i zabudowaniem w Rynku przy ulicy Sandomierskiej pod Nr. 1 niemniej stodoły i ogrodu, oraz,

2. Domu murowanego pod Nr. 1 lit. *b*, przy ulicy Sandomierskiej, tudzież ślusarni z dwoma składami w m. Wąchosku Okręgu Soleckim położonych, otworzył się spadek.

Wzywa przeto wszystkich interesentów do rzeczonego spadku prawo mieć mogących, aby z dowodami w terminie półrocznym a ostatecznie d. 3 (15) Lutego 1863 r. pod prekluzją w Kancelarji Hypotecznej Sądu Pokoju Okręgu Soleckiego sami osobiście lub przez pełnomocnika urzędownie i szczególnie umocowanego stawili się, i prawa swoje udowodnili.

Solec d. 9 (21) Lipca 1862 r.
Florjan Mierzyński.

LICYTACJE I SPRZEDAŻE PUBLICZNE.

(N. D. 5621) *Magistrat Miasta Stołecznego Warszawy.*

Podaje do wiadomości powszechnej, że w dniu 2 (14) Listopada r. b. o godzinie 12 w południe w sali posiedzeń Magistratu licytacja in minus przez opieczętowane deklaracje na dostawę w ciągu 1863 r. oleju czyszczonego do b. Zamku Królewskiego, Pałacu Brühlowskiego i do Ratusza w ilości mniej więcej 3660 garncy czyli wiader 1191 i 1/4 od ceny dotychczasowym przedsiębiercy płaconej to jest po rs. 3 k. 32 za jedno wiadro.

Mający przeto zamiar ubiegania się o powyższą entreprzyzę, mogą złożyć w czasie i miejscu wyżej oznaczonem na ręce p. o. Prezydenta miasta opieczętowane deklaracje napisane podług wzoru niżej zamieszczonego a w tych wyraźnie literami bez skrobania poprawek i przekreśleń wypiszą żądaną przez siebie cenę za jedno wiadro rzeczonego oleju.

Nadto do deklaracji dołączony być winien kwit kasy głównej ekonomicznej na złożone w tejże vadium w ilości rs. 1000 i na koszta ogłoszenia rs. 10 które nieutrzymującemu się przy licytacji natychmiast wrócone będą.

Inne warunki dotyczące w mowie będącej licytacji są do przejrzenia w Wydziale administracyjnym każdodziennie wyjąwszy dni świątecznych.

Warszawa d. 10 (22) Października 1862 r.

p. o. Prezydenta,
Szambelan Dworu,
Jego Cesarsko Królewskiej Mości,
Z. Hr. Wielopolski.
Naczelnik Kancelarji, Luceński.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia z d. .. podaję niniejszą deklarację iż podejmuję się dostawy w ciągu r. 1863 oleju czyszczonego do b. Zamku Królewskiego, Pałacu Brühlowskiego i Ratusza w ilości mniej więcej wiader 1191 1/4 i żądam za jedno wiadro takiego oleju po rs. N. wyraźnie (wypisać literami) poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych objętym.

Kwit na złożone w kasie ekonomicznej vadium rs. 1000 i na koszta ogłoszenia rs. 10. Stałe moje zamieszkanie w N. pisałem N.

(podpisać imię i nazwisko.)

(N. D. 5620) *Magistrat Miasta Stołecznego Warszawy.*

Podaje do wiadomości powszechnej, że w d. 5 (17 Listopada r. b. o godzinie 12 w południe odbędzie się w sali Posiedzeń Magistratu licytacja in minus przez opieczętowane deklaracje na opalenie iluminacji gmachu Ratusza, Pałacu Brühlowskim i odwachu przy Bernardynach przez ciąg r. 1863 którego koszt roczny czyni mniej więcej rs 600 a to od cen następujących:

1. Od jednej lampy w porze zimowej t. j. od d. 1 Października do 1 Kwietnia po k. cztery i dwie piąte.

2. Od jednej lampy w porze letniej t. j. od d. 1 Kwietnia do ostatniego Września po k. trzy i trzynaście dziewięćdziesiątych piątych.

3. Od jednego kagańca w miesiącach zimowych i letnich po k. siedmnaście i trzy piąte.

Mający przeto zamiar ubiegania się o powyższą entreprzyzę mogą złożyć w czasie i miejscu wyżej oznaczonem na ręce p. o. Prezydenta miasta opieczętowane deklaracje napisane podług wzoru niżej zamieszczonego a w tych wyraźnie literami bez skrobania poprawek i przekreśleń od ceny warunkami licytacyjnemi objętej.

Nadto do deklaracji dołączonym być winien kwit kasy głównej ekonomicznej na złożone vadium w ilości rs. 120 i na koszta ogłoszenia rs. 8, które nieutrzymującemu się przy licytacji natychmiast zwrócone będą deklara je zaś takie do których vadium nie będzie złożone kasie ekonomicznej i kwit do nich dołączonym nie zostanie, przyjęte nie będą.

Inne warunki dotyczące w mowie będącej licytacji są do przejrzenia każdodziennie w Wydziale administracyjnym wyjąwszy dni świąteczne.

Warszawa d. 11 (23) Października 1862 r.

p. o. Prezydenta,
Szambelan Dworu,
Jego Cesarsko Królewskiej Mości,
Z. Hr. Wielopolski.
Naczelnik Kancelarji, Luceński.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia z d. .. podaję niniejszą deklarację, iż podejmuję się opalania iluminacji w gmachu Ratusza, Pałacu Brühlowskiego i odwachu przy Bernardynach przez ciąg roku jednego 1863 i odstępuję od cen warunkami licytacyjnemi objętych procentu w ilości (wypisać wyraźnie literami) poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych objętym.

Kwit na złożone vadium w ilości rs. 120 i na koszta ogłoszenia rs. 8 składam.

Stałe moje zamieszkanie jest w N. pisałem dnia miesiąca 1862 r.

(podpisać imię i nazwisko.)

(N. D. 5619) *Magistrat Miasta Stołecznego Warszawy.*

Na sprzedaż do rozbioru szopy drewnianej, samowolnie wystawionej w posesji Nr. 996, które z powodu zupełnej dezolacji grożą niebezpieczeństwem zawalenia, odbędzie się w d. 7 Listopada 1862 roku w Kancelarji Komisarza Administracyjnego Cyrkułu 7 i 8 licytacja głośna od kwoty rs. 50 in plus, do której przystępujący vadium w ilości rs. 5 złoży, a bliższe warunki u Komisarza Administracyjnego Cyrkułu 7 i 8 przejrzeć może.

Warszawa d. 16 (28) Października 1862 r.

p. o. Prezydenta,
Szambelan Dworu,
Jego Cesarsko-Królewskiej Mości
Z. Hr. Wielopolski.
Naczelnik Kancelarji, Luceński.

(N. D. 5618) *Magistrat Miasta Stołecznego Warszawy.*

Na sprzedaż do rozbioru komórek drewnianych gontami krytych, w podwórzu posesji Nr. 2694, które z powodu zupełnej dezolacji grożą niebezpieczeństwem zawalenia, odbędzie się w d. 7 Listopada 1862 r. w Kancelarji Komisarza Administracyjnego Cyr. 3 i XI, licytacja głośna od kwoty rs. 2 in plus, do której przystępujący vadium w ilości kop. 50 złoży, a bliższe warunki u Komisarza Administracyjnego Cyr. 3 i XI przejrzeć może.

Warszawa d. 16 (28) Października 1862 r.

p. o. Prezydenta,
Szambelan Dworu,
Jego Cesarsko-Królewskiej Mości,
Z. Hr. Wielopolski.
Naczelnik Kancelarji, Luceński.

(N. D. 5401) *Wydział Górnictwa.*

Z powodu nadchodzącej pory opalania mieszkań, Wydział Górnictwa powołuje się na poprzednie swe ogłoszenia w gazetach tutejszych zamieszczone, podaje do wiadomości, iż przedaż węgli kamiennych z kopalń rządowo-górniczych pochodzących, uskutecznia się w Warszawie w magazynie rządowym węgla kamiennego, N. II. III. położonym przy Alei Jerozolimskiej za stacją Drogi żelaznej, po cenach następujących za korzec:

1.	węgle kamienne	grube	kop. 60
2.	„	„ kostkowe	„ 45
3.	„	„ drobne	„ 30

Zamówienia mogą być nadto czynione: w Wydziale Górnictwa i w składzie głównym żelaza przy ulicy Królewskiej N. 1078c.

Warszawa d. 5 (17) Października 1862 r.

Zarządzający Wydziałem,
Pułkownik Inżenierów Górniczych, Miłowanow.
Naczelnik Sekcji, Kozarski.
Naczelnik Kancelarji, Reklewski Antoni.

(N. D. 5625) *Naczelnik Powiatu Kaliskiego.*

Zawiadamiam publiczność, że dnia 13 (25) Listopada r. b. o godzinie 10 z rana, odbędzie się w biurze Naczelnika Powiatu Kaliskiego in minus przez opieczętowane deklaracje licytacja na budowę plebanii drewnianej, stodoły, stajni z oborą i wozownią na probostwie w Niemysłowie od sumy anszlagowej rs. 1974 kop. 23 1/4.

Do deklaracji dołączony być winien kwit jednej z kas Skarbowych na złożone vadium w kwocie rs. 198.

Warunki do tej entreprzyzy jako też anszlagi, przejrzane być mogą każdego dnia z wyjątkiem świąt w godzinach służbowych w biurze Naczelnika Powiatu Kaliskiego.

Deklaracje tylko do godziny w pół do dziesiątej z rana dnia powyższego przyjmowane będą.

Kalisz d. 11 (23) Października 1862 r.

(1) Bakowicz.

Wzór do deklaracji dla zastosowania się jest następujący:

W skutku ogłoszenia z dnia 11 (23) Października r. b. Nr. 22,938 zobowiązuję się niniejszą deklaracją postawić nową drewnianą plebanią, stodołę, stajnią z wozownią i oborą na probostwie w Niemysłowie za sumę rs. N. wyraźnie (literami) poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom warunkami przedlicytacyjnemi objętym, a dobrze mi znanym.

Kwit kasy N na złożone vadium w kwocie rs. 198 wyraźnie (literami) załączam, które wrazie nieutrzymania się przy licytacji sam odbiorę, lub o odesłanie takowego do N. na mój koszt upraszam.

Stałe moje zamieszkanie jest w N. pisałem d. N. mca N. 1862 r.

(podpisać imię i nazwisko.)

(N. D. 5349) *Naczelnik Powiatu Rawskiego.*

Na zasadzie reskryptu Rządu Gubernialnego W. z dnia 18 (30) z. m. Nr. 74,416/20,275, zawiadamia interesowaną publiczność, że w dniu 1 (13) Listopada r. b. o godzinie 11 z rana w mieście Rawie w biurze Powiatowem odbywać się będzie licytacja in minus przez opieczętowane deklaracje na entreprzyzę reperacji Kościoła parafialnego i ogrodzenie cmentarza procesjonalnego w mieście Inowładzu poczynając od sumy anszlagowej rs. 4513 kop. 21.

Każdy mający chęć podjęcia się tej entreprzyzy (wyjąwszy osób wyznania niechrześcijańskiego) winien złożyć w miejscu i terminie wyżej oznaczonym, deklaracje lakiem opieczętowaną, wedle wzoru poniżej zamieszczonego napisaną, nie później jak na pół godziny przed rozpoczęciem licytacji, gdyż złożona później przyjętą nie będzie.

Do deklaracji takiej należy dołączyć kwit którejkolwiek kasy Rządowej na złożone vadium wyrównywające $^1/_{10}$ części sumy anszlagowej, to jest rs. 451 kop. 32, (lub w gotowiźnie) które nieutrzymującemu się przy tej entreprzyzie zaraz zwrócone będzie, utrzymującego się zaś zostanie użyte na kaucję, jaką po zatwierdzeniu protokółu licytacyjnego złożyć będzie obowiązany.

Warunki tej entreprzyzy i anszlagi kosztów, każdodziennie w godzinach służbowych w biurze Powiatu Rawskiego przejrzane być mogą.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia z dnia 7 (19) Września r. b Nr. 15,234, podaję niniejszem deklarację, iż podejmuję się uskutecznić restauracją Kościoła parafialnego i ogrodzenie cmentarza procesjonalnego w mieście Inowłodzu za sumę rs. (wypisać literami), a to w ścisłem zastosowaniu się do anszlagów i warunków licytacyjnych, którym we wszelkich szczegółach poddaję się.

Kwit kasy N. na złożone vadium rs. N. (w gotowiźnie rs. N.) dołączam i o zwrot takowego, wrazie nieutrzymania się przy licytacji, na mój koszt do N. upraszam.

Stałe moje zamieszkanie jest w N. pisałem w N. (tu podpis imie i nazwisko).

Gdyby deklarant pisać nie umiał, znaki jego poświadczone być winny przez Urzędnika Administracyjnego lub Sądowego.

Rawa d. 7 (19) Września 1862 r.

(3) Smolechowski.

(N. D. 5496) *Naczelnik Powiatu Lubelskiego.*

Podaje do powszechnej wiadomości, iż w dniu 1 (13) Listopada r. b. o godzinie 10 przed południem w biurze Naczelnika Powiatu Lubelskiego odbywać się będzie w trzecim terminie publiczna licytacja głośna in minus na entreprzyzę restauracji kościoła parafialnego we wsi Klementowicach, oparkanienia cmentarza kościelnego i wystawienia dzwonnicy tamże, poczynając od sumy anszlagowej przez Komisją Rządową Wyznań i Oświecenia zatwierdzonej na rs. 2704 kop 40, mający przeto chęć podjęcia się tej entreprzyzy może się zgłosić w dniu i do miejsca powyżej oznaczonego za złożeniem vadium 1/4 części sumy anszlagowej wyrównywającem rs. 676.

Warunki licytacyjne, oraz plany i anszlagi w każdym czasie wyjąwszy dni świątecznych w godzinach biurowych, mogą być przejrzane w biurze Naczelnika Powiatu Lubelskiego.

Lublin d. 14 Października 1862 r.

(2) E. Znatowicz.

(N. D. 5626) *Naczelnik Powiatu Krasnystawskiego.*

Podaje do powszechnej wiadomości, że w d. 16 (28) Listopada r. b. od godziny 10 z rana do 6 po południu odbywać się będzie w biurze Naczelnika Powiatu Krasnystawskiego licytacja in minus przez opieczętowane deklaracje:

a) Na wybudowanie nowej stodoły na probostwie g. u. we wsi Pobołtowie od sumy rs. 503 kop. 96.

b) Na wybudowanie stajni z wozownią i obora tamże od sumy rs. 542 k. 86 3/4; łącznie od sumy rs. 1046 k. 82 3/4.

Mający więc zamiar podjęcia się tej entreprzyzy, zechcą w miejscu i czasie wyżej oznaczonym nadesłać pocztą, lub osobiście złożyć i opieczętowane deklaracje podług wzoru niżej domieszczonego na papierze stemplowym ceny kop. 7 1/2, czysto, wyraźnie i bez skrobania napisane, z dołączeniem do nich kwitu Kasy Skarbowej na złożone vadium w ilości rs. 104, który składający deklarację osobiście, w gotowiźnie złożyć mogą. Plany, anszlagi, oraz warunki licytacyjne każdego czasu wyjąwszy święta są do przejrzenia w biurze Naczelnika Powiatu.

Wzór do deklaracji.

W skutek obwieszczenia Naczelnika Powiatu Krasnystawskiego z d. 10 (22) Października r. b. Nr. 16,399, deklaruję się niniejszem dopełnić entreprzyzę wystawienia na probostwie g. u. we wsi Pobołtowicach nowej obory i stajni z wozownią i oborą za sumę rs. N. wyraźnie rubli srebrem (wypisać literami), a to podług planu i anszlagu przez Komisję Rządową Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdzonego, poddając się wszelkim zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych zamieszczonym.

Kwit kasy N. na złożone vadium w kwocie rs. 104 załączam (lub kwotę rs. 104 na vadium gotowizną składam) które wrazie nieutrzymania się przy licytacji sam odbiorę. Stałe moje zamieszkanie jest w N.. pisałem w N. dnia N. miesiąca N. roku N.

(podpisać imię i nazwisko).

Krasnystaw d. 10 (22) Października 1862 r.

(1) Pomocnik, Kiersnowski.

(N. D 5604) *Magistrat Miasta Gubernialnego Lublina.*

Podaje do powszechnej wiadomości: że w dniu 5 (17) Listopada r. b. w czasie od godziny 10 do 12 z rana w Sali Posiedzeń Magistratu Miasta Lublina, odbywać się będzie przez opieczętowane deklaracje, licytacja in plus na jednoroczne pro 1863 wydzierżawienie dochodu czopowego miejskiego i akcyzy od wina a to od sumy rs. 12137 rocznie.

Deklaracje podług poniższego wzoru składane być mają w sali Magistratu w dniu licytacji do godziny 12 w południe, później składane przyjęte nie będą, o godzinie zaś 3ej po południu tego samego dnia na posiedzeniu Magistratu publicznie otwarte, i rezultat z nich ogłoszony zostanie, poczem odbędzie się między obecnemi konkurentami którzy deklaracje złożyli, zaraz dalsza głośna licytacja in plus od sumy jaka najwyżej zadeklarowana okaże się, i dla tego konkurenci podający deklaracje, obowiązani stawić się w oznaczonym terminie na miejscu licytacji, bądź osobiście, bądź przez plenipotentów urzędowem pełnomocnictwem opatrzonych.

Warunki licytacyjne i kontraktowe, przejrzane być mogą w biurze Magistratu miasta Lublina każdego dnia prócz świąt w godzinach biurowych.

Pomiędzy warunkami główniejsze są:

a) Że utrzymującemu się przy dzierżawie, wolno będzie założyć i utrzymać skład hurtowy trunków krajowych, i:

b) Że po zamknięciu protokółu licytacyjnego, żadne deklaracje przyjęte nie będą.

Deklaracje pod nieważnością podług poniższego wzoru powinny być pisane, wyraźnie i jasno, nie powinny mieć żadnych przekreśleń, ani zawierać żadnych warunków i zastrzeżeń, bez poprawek; wszelkie liczby powinny być pisane literami i podpisane własnoręcznie.

Vadium do tej licytacji złożone być ma w kwocie rs. 1214 gotowizną lub papierami publicznemi na kaucję przyjmowanemi, które może być złożone w której-bądź kasie Miejskiej, kasie Powiatowej lub Gubernialnej, albo w Banku Polskim, kwit zaś oryginalny z złożenia vadium, do deklaracji dołączyć należy.

Wreszcie na kopercie deklaracji oprócz adresu do Magistratu miasta Lublina domieszczane być powinny wyrazy: „Deklaracja do licytacji na dzierżawę dochodu czopowego w mieście Lublinie.

Wzór do deklaracji.

Wskutku ogłoszenia Magistratu miasta Lublina z dnia 6 (18) Września 1862 r. Nr. 4752, podaję niniejszą deklarację, iż obowiązuję się wziąść w dzierżawę na rok jeden od włącznie 20 Grudnia (1 Stycznia) 1862/3 r. do włącznie dnia 19 (31) Grudnia 1863 r. dochód czopowego miejskiego w mieście Lublinie za sumę rs. (tu wypisać sumę literami) poddając się wszelkim obowiązkom i zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych i kontraktowych objętych, zaświadczenie kasy (tu wypisać jakiej kasy) na złożenie w niej vadium rs. 1214 wynoszące dołączam (albo jeżeli dołączone będzie vadium w gotowiźnie do deklaracji napisać).

Vadium w gotowiźnie rs. 1214 do deklaracji dołączam, które w razie nieutrzymania się na licytacji sam odbiorę, lub o którego w razie nieutrzymania się odesłanie na pocztę (tu wypisać gdzie) na moj koszt upraszam.

Stałe moje zamieszkanie jest (tu wypisać miejsce zamieszkania.)

Pisałem w N. dnia N. mca N. r. 1862.

(podpisać wyraźnie imię i nazwisko.)

Lublin d. 9 (21) Października 1862 r.

Prezydent, L. Wroński.
Radny Sekretarz, Pliszczyński.

(N. D. 5624) *Magistrat Miasta Chełma.*

Podaje do powszechnej wiadomości, że dnia 12 (24) Listopada r. b. od godziny 8 z rana, do 6 w wieczór w Magistracie miasta Chełma w obec Pomocnika Naczelnika Powiatu Krasnystawskiego, odbywać się będzie licytacja przez opieczętowane deklaracje w drugim terminie oznaczona na dzierżawę dochodu kasy Ekonomicznej miasta Chełma, zyskowe z propinacji zwanego, a to na rok jeden od dnia 1 Stycznia do dnia 31 Grudnia 1863 r. od sumy rs. 1752 kop. 50, mający więc chęć zalicytowania tego dochodu winien zaopatrzyć się w vadium $^1/_{10}$ część wyżej wyrażonego czynszu wyrównywające, i na oznaczony termin przybyć zechce.

Chełm d. 12 (24) Października 1862 r.

(1) Burmistrz, Kurczewski.

Wzór do deklaracji.

W skutku ogłoszenia z dnia 12 (24) Października r. b. Nr. 2194, podaję niniejszą deklarację, iż obowiązuję się wziąść w jednoroczną dzierżawę od dnia 1 Stycznia, do dnia 31 Grudnia 1863 r. dochód Kasy Ekonomicznej miasta Chełma, zyskowego z propinacji zwanej, za sumę rs. (tu wypisać wyraźnie literami bez poprawek), poddając się wszelkim zastrzeżeniom warunkami licytacyjnemi objętym. Zaświadczenie kasy N. na złożone w niej vadium załączam. Stałe moje zamieszkanie jest w mieście N. pisałem w N. dnia N. 1862 r.

(podpisać imię i nazwisko)

(N. D. 5623) *Magistrat Miasta Chełma.*

Gdy licytacja w drugim terminie na dzień 11 (23) Października r. b. ogłoszona na dzierżawę brukowego, targowego, i jarmarcznego, nie przyszła do skutku, przeto Magistrat podaje do powszechnej wiadomości, że w obec Pomocnika Naczelnika Powiatu Krasnystawskiego, takowa odbywać się będzie dnia 12 (24) Listopada r. b. jako w trzecim terminie a to na lat trzy, to jest od dnia 1 Stycznia 1863 r. do dnia 31 Grudnia 1865 r. od sumy rs. 913 kop. 53, przez opieczętowane deklaracje.

Mający więc chęć licytowania zaopatrzy się w vadium 1/10 części wyżej wyrażonego czynszu wyrównywającego, na oznaczony termin przybyć zechcą.

Chełm d. 12 (24) Października 1862 r.

Burmistrz, Kurczewski.

Wzór do deklaracji.

W skutek ogłoszenia z dnia 12 (24) Października r. b Nr. 2193, podaję niniejszą deklarację, że z obowiązuję się zadzierżawić dochód Kasy Ekonomicznej Miasta Chełma: brukowego, targowego i jarmarcznego, za sumę rs. (tu wypisać wyraźnie literami bez poprawek) a to na lat trzy od dnia 1 Stycznia 1863 r. do dnia 31 Grudnia 1865 r. poddając się wszelkim zastrzeżeniom w warunkach licytacyjnych objętym.

Vadium w kwocie rs. 91 kop. 35 1/2 składam.

(podpisać imię i nazwisko)

(N. D. 5622) *Magistrat Miasta Hrubieszowa.*

Podaje do publicznej wiadomości, że dnia 14 (26) Listopada r. b. jako trzecim terminie w Magistracie tutejszym odbywać się będzie głośna in plus licytacja na wydzierżawienie przez rok jeden 1863 dochodu Kasy Ekonomicznej miasta Hrubieszowa pod nazwą czopowego, poczynając od dotychczasowej sumy rs. 1033, wyraźnie rubli srebrem tysiąc trzydzieści trzy. Każdy więc mający chęć licytowania, obowiązany jest po zaopatrzeniu się w vadium 1/10 część sumy licytacyjnej wyrównywające, przybyć na miejsce i dzień wyżej oznaczony, gdzie i o warunkach licytacyjnych każdego czasu dowiedzieć się może.

Hrubieszów d. 11 (23) Października 1862 r.

Burmistrz,
(1) Radca Honorowy,

(N. D. 5636) *Komora Składowa Warszawska.*

Podaje po publicznej wiadomości, iż na zasadzie polecenia władzy wyższej, odbywać się będzie licytacja w Komorze przy ulicy Chmielnej pod Nr. 1555 w dniach 30 i 31 Października (11 i 12 Listopada) r. b. o godzinie 11 z rana na sprzedaż herbaty czarnej i kwiatowej w ilości 57 pudów 4 funty, tiulu i cygar oszacowanych łącznie na 2700 rs. oraz wina znajdującego się w prywatnych kupieckich składach, pod zarządem Komory, a nie wykupionego przez kupców w terminie oznaczonym, wartości 20000 rs.

Herbata rzeczona sprzedaną będzie partjami nie mniej 40 funtów.

Warszawa d. 16 (28) Października 1862 r.

Dyrektor Komory,
Radca Stanu, Afrosimoff.

(N. D. 5555) *Командиръ Новогеоргіевской Крѣпостной Артиллеріи.*

Отъ Новогеоргіевской Крѣпостной Артиллеріи объявляется, что при Штабѣ оной, въ Крѣпости Новогеоргіевскѣ, съ разрѣшенія Высшаго Начальства будутъ производится торги 7 Ноября аукціонные, на продажу негодныхъ вещей какъ то: мѣшковъ зарядныхъ отъ разрядки боевыхъ зарядовъ разныхъ калибровъ до 22,000, бумаги писчей до 11 пудовъ, соли поваренной до 5 пудовъ, пензы 1 1/2 фунта, шарлаку 6 1/2 фунта, воску пополамъ съ саломъ 1 пудъ 19 фунт., кенегъ кожанныхъ 48 паръ, негодной кожи до 8 пуд. 32 фунт., негодныя столовыя щетки, малярныя кисти, и проч. стоющія по оцѣнкѣ до 10 руб.; того же Ноября 9 числа публичные торги а 14 Ноября переторжка продажу негоднаго мастерскаго инструмента какъ то: долотъ, топоровъ, молотковъ, клещей, струбовъ и тому подобныхъ инструментовъ всего въ общей сложности до 70 екземпляровъ, стоющей по оцѣнкѣ до 3 р.; стали оруженнаго лому до 20 1/2 п., мѣди съ припоемъ, желѣза до 57 п., мѣди желтой и чистой до 394 пуд., желѣза лому разнаго сорта отъ разломки оружія до 2790 пуд., жести 21 1/2 фунт., цынка 6 пуд. 25 1/2 Фун., жести отъ ноженъ 26 1/2 фунтовъ, кожи негодной 12 пуд. 10 фунт., чугуна 4 пуда 38 фунт., дровъ въ щепкахъ полукубической мѣры до 1 1/2 саж., стоющіе по оцѣнкѣ до 4000 руб.; негодной конской аммуниціи именно: хомутовъ 24, шлей 7, уздъ 31, недоуздковъ 21, седелъ 6, постронокъ веревочныхъ до 17 паръ, стоящая по оцѣнкѣ до 8 руб.

Торги будутъ производится вышеупомянутыхъ числъ съ 9 часовъ утра и до 2 по полудни, почему желающіе участвовать на торгахъ приглашаются прибыть въ вышепомянутый Штабъ въ означенные числа съ залогами 1/10 части всей суммы по оцѣнкѣ продаваемыхъ съ публичнаго торгу предметовъ и свидѣтельствами на право допущенія къ торгамъ по военному вѣдомству. Подробныя условія торговъ и опись продаваемыхъ предметовъ будутъ желающимъ объявляемы въ Штабѣ ежедневно за исключеніемъ дней праздничныхъ, такъ равно могутъ быть показываемы и вещи назначенные въ продажу.

Кр. Новогеоргіевскъ Октября 6 дня 1862 г.

(N. D. 5634) Podpisany Mecenas w Warszawie N. 472 zamieszkały podaje do wiadomości, iż na skutek wyroku Trybunału Cywilnego Gubernii Warszawskiej w Warszawie w d. 20 Kwietnia (2 Maja) 1862 r. zapadłego, pomiędzy pełnoletniemi Sukcesorami po Wojciechu Kosińskim dziedzicu dóbr Święte z przyległościami w Okręgu Radziejowskim położonych jako to:

Józefą z Kosińskich i Antonim małżonkami Biesiekierskiemi w Wincentowie Okręgu Radziejowskim, Bronisławą z Kosińskich i Ludwikiem małżonkami Englert, w Warszawie N. 472 i Joanną Kosińską wówczas panną pełnoletnią teraz Kamilla Kiedrzyńskiego małżonką w Kaliszu zamieszkałej powodami, przez Ksawerego Koisiewicza Mecenasa stawającemi z jednej,

A Eleonorą z Gutkowskich po Wojciechu Kosińskim pozostałą wdową, jako matką i naturalną opiekunką nieletniego Ant: Kosińskiego po Wojciechu Kosińskim pozostałego syna, w Warszawie N. 251*b* i Tomaszem Lewińskim obywatelem prydanym temuż nieletniemu opiekunem w Słomkowie Okręgu Radziejowskim zamieszkałemi pozwanemi przez Tomasza Nowakowskiego Mecenasa w Warszawie N. 614*f*, mieszkającego stawającemi z drugiej strony, nakazującego podział majątku po Wojciechu Kosińskim pozostałego, składającego się z dóbr Święte z przyległościami, a w razie niemożności podzielenia w naturze, sprzedaż onych przez publiczną licytacją postanawiającego.

Dobra rzeczone Święte uregulowane są hypotecznie na imie Wojciecha Kosińskiego z przyległościami jako to: folwarkami Lewino i Spoczynek, osadami Żółnowo i Umieszyn, w Parafji Koncek Okręgu Radziejowskim Powiecie Włocławskim Gubernii Warszawskiej sytuowane, według rejestru pomiarowego w r. 1858, rewidowanego, inclusive gruntów włościańskich i lasu włók 95, morgów 19, prętów 27 miary nowopolskiej obejmują. W przestrzeni tej jest ogrodów warzywnych m. 35, pr. 183, owocowych m. 7 pr. 5, gruntu ornego m. 1836, pr. 212, łąk polnych m. 69, pr. 184, łąk oddzielnych m. 128, pr. 96, pastewników m. 47, pr. 217, lasu m. 644, pr. 162, łąk w lasach m. 14, pr. 227, bagien m. 19, pr 146, wód z jeziorem m. 38, pr. 171, piasków m. 2, pr. 61, granic, dróg, wygonów m. 16, pr. 5, pod zabudowaniami m. 8, pr. 158, a w pośród tej przestrzeni posiadają włościanie ogrodów m. 28, pr. 90, gruntu ornego m. 812, pr. 220, łąk m. 4, razem m. 845, pr. 10, a zatem na używalność dworu zostaje m. 2024, pr. 17. Dobra te odległe są od miasta Nieszawy wiorst 10, od Radziejowa wiorst 28, od Włocławka tyleż, a od Warszawy 182; graniczą na wschód z dobrami Nieszawy, Łowkowice i Łowiszek, na południe z Paruchowem, i częścią Konecka, na wschód z Koneckiem, na północ z Krzesynkiem i Zamyślinem, granice mają pewne i niekwestjonowane.

Znajdują się w nich zabudowania dworskie mianowicie:

a) w folwarku Święte, jest gorzelnia i browar razem pod jednym dachem murowane z cegły, słodownia z drzewa jedna w Świętem, druga w Spoczynku, jest młyn wiatrak oddzielnie wydzierżawiony, w głównym folwarku Święte jest dwór murowany z facjatą piętrową o czterech pokojach, za nim ogród, oficyna z surówki pod gontem, druga z gliny i surówki, piwnica masiv murowana, budynek folwarczny z chlewem, kurnikami, studniami dwoma, stodół dwie, stajnia, obora, szopa, owczarnia, chałupa kowalska z stodołą kuźnią, chałupa młynarska z stodołą, chałup włościańskich z oborami, stodołami i chlewami;

b) w folwarku Lewin, folwark z surówki, domy dla czeladzi, komorników, owczarnia, stodoła, stajnia;

c) w folwarku Spoczynek, dom z drzewa, piwnica, studnia, chlew, stodoła, dwie stajnie, obora, owczarnia, spichrz, trzy chałupy dla czeladzi.

Włościanie w wsiach Świętem, Żółnowie i Umieszynie są czynszownikami, pustek żadnych nie ma, stałego jednak czynszowania dotąd brakuje, gospodarzy rolnych jest w Świętem 16; Żółnowie 7; Umieszynie 4; w Lewinie 1 wieczysty dzierżawca, płacą czynszów w ogóle rs. 497 kop. 70, obowiązani odbywać robociznę tabelą wskazaną oddawać jaja i kapłony.

Podatki publiczne i inclusive dziesięciny kościołowi w Raciążku w kwocie rs. 7 kop. 50, corocznie opłacać się powinny, wynoszą rocznie rs. 332 kop. 76, a po wytrąceniu tej kwoty z dochodów brutto, czystą intratę ustanowili biegli na rs. 1187 kop. 32, od której gdy strącili procen od inwentarza rs. 160 k. 45, na czystą intratę ustanowili kapitał rs. 1026 k. 87.

Prócz folwarku Spoczynek wydzierżawionego na lat 6, Teofili Kowuackiej rocznie po złp. 1333 gr. 10 za kontraktem prywatnym 4 Kwietnia 1843 r. i folwarku Lewin za kontraktem urzędowym do Sgo Jana 1863 r. w procencie od sumy rs. 2700, Adolfowi Albrecht wydzierżawionego, inne wszystkie dobra są w posiadaniu Sukcesorów.

Szacunek mianowani biegli na rs 81,416 k. 63 ustanowili, który wyrokiem Trybunału daty 2 (14) Października 1862 r. potwierdzonym został.

Do odbycia sprzedaży delegowanym jest W. Bielicki Asesor Trybunału i przed nim w miejscu zwykłych posiedzeń Trybunału Cywilnego Gubernii Warszawskiej w Warszawie w Wydziale I pod N. 549 odbyła się już d. 16 (28) Października r. 1862 pierwsza publikacja zbioru objaśnień i warunków sprzedaży, a w d. 7 (19) Grudnia r. b. o godzinie 10 z rana odbędzie się druga publikacja, a zarazem przygotowawcze przysądzenie.

Zbiór objaśnień i warunki sprzedaży przejrzeć można w Kancelarji W. Pisarza Trybunału Cywilnego Gubernii Warszawskiej w Warszawie Wydziale I i u podpisanego Mecenasa sprzedaż popierającego,

Licytacja zacznie się od sumy rs. 81,416 kop. 63, jako szacunku taksą biegłych ustanowionego.

Ksawery Kosiewicz, Mecenas.

(N. D. 5633)

Podpisany Mecenas w Warszawie Nr. 1339, zamieszkały, wiadomo czyni, iż nieruchomość Nr. 1486 A. w Cyrkule policyjnym i Administracyjnym 8. przy ulicach Sosnowej, Złotej i Siennej, na gruncie czynszowym do Szpitala Sgo Ducha należącym położona, należąca do SS-rów po Andrzeju Trzeszczkowskim pozostałych, składająca się: z placu czynszowego, mającego rozległości 78578 łokci kwadr. mieszczącego w sobie ogród z drzewami, krzewami i sadzawką. Dom frontowy z stajnią, komórkami, oszacowane przez biegłych na rs 21236 kop. 29, wystawioną zostaje na sprzedaż publiczną działową w skutek wyroków Trybunału Cywilnego w Warszawie w d. 30 Czerwca (12 Lipca) 1861 r. i 30 Lipca (11 Sierpnia) 1862 r. zapadłych ocznie, a to przed Delegowanym Sędzią Dyament.

Pierwsza publikacja warunków złożonych w Kancelarji Pisarza Wydziału II, i mogących być przejrzanemi w Kancelarji Mecenasa Podbielskiego odbyła się w dniu 10 (22) Sierpnia r. b. a termin do drugiej publikacji i razem przygotowawczego przysądzenia wyznaczonym jest na dzień 8 (20) Października r. b. o godzinie 9 3/4 z rana w miejscu posiedzeń Trybunału Cywilnego Warszawskiego w którym licytacja rozpocznie się od sumy taksą wynalezionej.

Antoni Podbielski, Mecenas.

Po odbyciu w dniu 8 (20) Października r. b. terminie drugiej publikacji warunków i przygotowawczego przysądzenia, termin do ostatecznego przysądzenia wyznaczonym został na dzień 25 Października (6 Listopada) r. b. o godzinie 4 po południu w miejscu Posiedzeń Trybunału Cywilnego Warszawskiego Wydziału II. przed Delegowanym Sędzią Dyament.

Warszawa d. 9 (21) Października 1862 r.
Antoni Podbielski, Mecenas.

ZAPOZWY EDYKTALNE.

(N. D. 4849) *Sąd Policji Poprawczej Powiatu Warszawskiego Wydziału II.*

Zapozywa Andrzeja Markowskiego lat 40 liczącego katolika, rodem z osady Maroszy, z ojca Franciszka matki Barbary małżonków Markowskich, ostatecznie w mieście Mszczonowie, jako majster szewcki zamieszkałego, a obecnie z pobytu niewiadomego, ażeby w przeciągu dni 30, stawił się w naszym Sądzie, w przeciwnym razie, według prawa postąpionem będzie.

Warszawa d. 6 (18) Września 1862 r.
Sędzia Prezydujący, Moczydłowski.

(N. D. 4818) *Sąd Policji Poprawczej Powiatu Warszawskiego Wydziału I.*

Zapozywa Wojciecha Hejne, lat 20 nieskończonych mającego, katolika, bezżennego, w mieście Grójcu z Małgorzaty i Karola małżonków Hejne urodzonego, który za pasportem przebywając w Warszawie, służył ostatnio u p. Rozenblum pod Nr. 1245, a obecnie z pobytu niewiadomego, aby się w Sądzie tutejszym w ciągu dni 30 od daty ogłoszenia tego pozwu stawił, lub o zamieszkaniu swem doniósł, celem odebrania od niego w sprawie własnej tłomaczenia, w przeciwnym bowiem razie listami gończemi ścigany będzie.

Warszawa d. 5 (17) Września 1862 r.
Sędzia Prezydujący, w z. Paretti As.

(N. D. 4853) *Sąd Policji Poprawczej Powiatu Warszawskiego Wydziału I.*

Dnia 18 (30) Marca r. b. policja przywiozła do Szpitala Dzieciątka Jezus kobietę około lat 30 mającą, w stanie nieprzytomności na ulicy Piwnej znalezioną, mieniącą się być Łucją Rybicką. rozwinięte na drodze Sądowej śledztwo dochodzenia przyczyny śmierci Łucji Rybickiej znakomicie jest utrudnione tem, że nie ma Sąd wiadomości, gdzie Rybicka ostatnio zamieszkiwała, czy ma jakich krewnych i wreszcie przez kogo wstanie nieprzytomności w d. 30 Marca r. b. widzianą była dla tego, wzywa każdego ktoby o powyższych okolicznościach jakąkolwiek wiadomość posiadał, aby w ciągu dni 30 od daty niniejszego obwieszczenia w Sądzie tutejszym lub najbliższym stawił się i objaśnienie protokólarnie złożył.

Warszawa d. 5 (17) Września 1862 r.
Sędzia Prezydujący, w z. Parretti.

(N. D. 4870) *Sąd Policji Poprawczej Wydziału Łomżyńskiego.*

Zapozywa Katarzynę Kiersnowską przedostatnio we wsi Zachorowie Okręgu Biebrzańskim zamieszkałą, a teraz z pobytu niewiadomą, aby dla posłuchania wyroku w sprawie pko niej wydanego, w przeciągu dni 30 w Sądzie tutejszym stawiła się, inaczej bowiem za ukrywającą się przed wymiarem sprawiedliwości uważaną będzie.

Łomża d. 31 Sierpnia (12 Września) 1862 r.
Sędzia Prezydujący, Podbielski.

(N. D. 4814) *Sąd Policji Poprawczej Wydziału Lubelskiego.*

Wzywa Lejbę Moszkowicza Sznajzenmana, ażeby w dniach 30 od daty niniejszego zapozwu w Sądzie naszym stawił się, a to dla złożenia tłomaczenia w sprawie z skargi Jankla Katz rozwiniętej, po upływie bowiem tego czasu jak z prawa wypadnie postąpionem będzie.

Lublin d. 3 (15) Września 1862 r.
za Sędziego,
Asesor Prezydujący, Rudnicki.

(N. D. 4847) *Sąd Policji Poprawczej Wydziału Łęczyckiego.*

Wzywa niniejszem Józefa Mielczarek, poprzednio w gminie Wojciechowicach Okręgu Orłowskim mieszkającego, a obecnie z pobytu niewiadomego, aby najdalej w ciągu dni trzydziestu od daty dzisiejszej stawił się osobiście w Sądzie Poprawczym dla posłuchania wyroku, gdyż w przeciwnym razie listami gończemi ścigany będzie.

Łęczyca d. 3 (15) Września 1862 r.
Sędzia Prezydujący,
Asesor Kolegialny, Wójcicki.

(N. D. 4899) *Sąd Policji Prostej Okręgu Garwolińskiego.*

Wzywa Konstantego Morawskiego b. pocztyliona na stacji Gończyce później Warszawa, a obecnie z pobytu niewiadomego, aby dla wysłuchania Postanowienia JW. p. o. Namiestnika Królestwa do Sądu tutejszego w dniach 30 stanął, po upływie bowiem tego czasu, listami gończemi śledzony będzie.

Garwolin d. 7 (19) Września 1862 r.
Podsędek, Juściński.

(N. D. 4804) *Sąd Poprawczy Wydziału Kaliskiego.*

Zapozywa niniejszem Marjannę Józwiakowską, żonę kucharza, ostatnio we wsi Marsewie Okręgu Konińskim zamieszkałą, a dateraz z pobytu niewiadomą, aby się osobiście w ciągu dni 30 od daty dzisiejszej, w Sądzie tutejszym stawiła, lub bytność swą najbliższej władzy miejscowej zameldowała, a to pod skutkami prawa

Tyniec pod Kaliszem d. 17 (29) Sierpnia 1862 r.
Sędzia Prezydujący, Ruprecht.

(N. D. 4813) *Sąd Policji Poprawczej Wydziału Płockiego.*

Zapozywa niniejszem Józefa Boblewskiego, dymisjonowanego żołnierza, ostatnio w mieście Płocku przebywającego, a na teraz z pobytu niewiadomego, iżby przed upływem dni 30, od daty niniejszego, stawił się w Sądzie Poprawczym tutejszym do posłuchania wyroku Sądu Kryminalnego, Gubernii Płockiej i Augustowskiej, w sprawie przeciwko niemu o danie pomocy przestępcy zapadłego, gdyż w przeciwnym razie listami gończemi ścigany zostanie.

Płock d. 29 Sierpnia (10 Września) 1862 r.
Za Sędziego Prezydującego, Czacki.

(N. D. 4871) *Sąd Policji Poprawczej Wydziału Łomżyńskiego.*

Zapozywa Michała Korytkowskiego przed ostatnio we wsi Olszewo Góra zamieszkałego, a teraz z pobytu niewiadomego, aby dla posłuchania wyroku w sprawie przeciwko niemu wydanego, w przeciągu dni 30 w Sądzie tutejszym stawił się, inaczej bowiem za ukrywającego się przed wymiarem sprawiedliwości uważanym będzie.

Łomża d. 4 (16) Września 1862 r.
Sędzia Prezydujący, Podbielski.

LISTY GOŃCZE.

(N. D. 4770) *Sąd Policji Poprawczej Wydziału Lubelskiego.*

Wzywa wszelkie władze nad porządkiem i bezpieczeństwem w kraju czuwające, aby star. Moszka Nejgrenel szklarza z miasta Wieniawy, o kradzież gwałtowną obwinionego śledziły i wrazie ujęcia Sądowi naszemu dostawiły.

Lublin d. 1 (13) Września 1862 r.
za Sędziego Prezydującego,
Asesor Rudnicki.

(N. D. 4759) *Sąd Policji Prostej Okręgu Maryampolskiego.*

Wzywa wszelkie władze tak cywilne jako i wojskowe nad bezpieczeństwem w kraju czuwające, aby Jerzego Kakiewicza pochodzącego z gminy Jakiemiskiej i Lejbę Goldsztejna pochodzącego z m. Marjampola, o kradzież obwinionych, a z tutejszego aresztu detencyjnego zbiegłych, ściśle śledziły i w razie ujęcia ich do Sądu Policji Poprawczej Wydziału Kalwaryjskiego odstawić raczyły. Rysopis pomienionych aresztantów, jest następujący a mianowicie: 1. Jerzy Kakiewicz, ma lat 26, wzrostu średniego, twarzy ogrągłej, oczu szarych, włosów blond, nosa proporcjonalnego, ubrany był w surdut płócienny niebiesko farbowany, czapkę miał okrągłą sukienną z daszkiem, a na nogach klompie drewniane. 2. Lejba Goldsztejn, ma lat 40, wzrostu średniego, twarzy ściągłej, oczu szarych, włosów światło blond, nosa proporcjonalnego, ubrany był w kapotę letnią szaraczkową, czapkę miał okrągłą sukienną z daszkiem, na nogach bóty.

Marjampol d. 30 Sierp. (11 Wrześ.) 1862 r.
Parys, Podsędek.

(N. D. 4815) *Sąd Policji Poprawczej Wydziału Siedleckiego.*

Wzywa wszelkie władze cywilne i wojskowe, aby Lejzora Komer, ostatnio we wsi Godziszu, gminie Maciejowice zamieszkałego, obecnie z pobytu niewiadomego śledziły, a wrazie ujęcia Sądowi tutejszemu dostawić raczyły.

Siedlce d. 5 (17) Września 1862 r.
Sędzia Prezydujący, Wyziński.

OSTRZEŻENIA.

(N. D. 5447) Wydawszy urzędową plenipotencję panu **Adamowi Grybin** do dóbr moich Obleków w Gubernii Radomskiej w Powiecie Stopnickim położonych; ostrzegam iż nikt prócz niego w imieniu i na rachunek tego majątku bez specjalnego mojego urzędowego upoważnienia działać nie może pod nieważnością.

Antoni Woronicz.

w Drukarni J. Jaworskiego.—Za pozwoleniem Cenzury.